

H U N G A R I A N M O N I T O R I N G

1990 augusztus 27.

Hétfő

Ö s s z e f o g l a l ó

- Folytatódott az Országgyűlés rendkívüli ülészsaka. Először Göncz Árpád mondott köszönetet a képviselőknek munkájukért. 1480-1494 old
- Az igazságügyminiszter javaslatot tett a kormányzati munka megváltoztatásával kapcsolatban - elválna a környezetvédelem és a vízügy legfelső irányítása. 1480-1496 old
- Megkezdődött az általános vita a kereskedelem privatizációjáról benyújtott törvényjavaslatról. 1481-1489-1491-1494-1508 old
- Vita folyt az állami vállalatokra vonatkozó egyes jogszabályok módosításáról is. 1492 old
- Antall József szerdán Helsinkibe utazik az Európai Demokratikus Szövetség pártvezetői konferenciájára. 1486 old
- Prágába érkezett Jeszenszky Géza külügyminiszter. A hivatalos tárgyalások kedden kezdődnek. 1508-1510 old
- Göncz Árpád fogadta a kuvaiti emir személyes megbízottját és részletesen kifejtette Magyarország álláspontját az öbölmenti válásról. 1493 old
- A külügyminisztérium átmenetileg szünetelteti a kuvaiti magyar nagykövetség tevékenységét. A misszió magyar személyzete az épület elhagyására kényszerült. 1479 old
- Miért szüneteltetik a nagykövetség tevékenységét? Először Tomai Dénes államtitkár helyettes nyilatkozik - majd a külügyminisztérium szóvivője. 1484 old
1497 old
- A magyar és a svájci kormány együttműködéséről irt alá szándéknyilatkozatot a két ország külügyminisztere. 1496-1510 old
- A pénzügyminisztériumi államtitkár cáfolta, hogy a kormány készülő hároméves gazdasági programja sokterápiát tartalmaz. 1482 old
- Vajon nem zavarja-e a földtörvényről folytatott vita tisztaságát az a tény, hogy közben folyik az önkormányzati választási kampány? Szabad György országgyűlési elnök véleménye. 1471 old
- Beszélgetés az Országos Választási Iroda vezetőjével a ma kezdődő választási kampányról. 1464 old
- Az SzDSz és az MDF terveit a választási kampányra. 1483 old
- Választási kampányt nyitó nagygyűlést tartott a Kereszténydemokrata Néppárt este Csepelen. 1503 old
- Ma távozott Esztergomból az utolsó szovjet katonai egység is ezzel a 3 hadosztályból egy teljesen elhagyta az országot. A következőben Székesfehérvárról kezdődik meg a kivonás. 1500 old
- A szlovák kormány gyorsítani kívánja a tárgyalásokat Bős-Nagymarosról a magyar féllel. 1500 old
- A CSEMADOK állásfoglalása elítéli több szlovákiai párt és mozgalom nemzeti surlódásokat is okozható túlzott követeléseit. 1467 old
- Tőkés László a román kormány válaszynilatkozatát a Ceausescu-rezsim külpolitikája egyenes folytatásának minősítette mai miskolci nyilatkozatában. 1508 old
- Új határátkelőt nyitnak a magyar-jugoszláv határon Tornyaszentmiklós-nál. 1470 old

(folytatás a következő oldalon)

Összefoglaló - 2

- A jogtalan előnyöket vizsgáló bizottság felállításáról és az ugynevezett igazságtétel csomagtervről számolt be ma az MDF egy sajtókonferencián. 1488-1495 old
- Az Állami Számvevőszék 11 esetben talált szabálytalanságot a honvédelmi minisztérium szolgálati lakásainak finanszírozásánál. 1503 old
- A szabolcsi tanácsi vezetők nem követtek el törvénysértést ingatlan vásárlásaik során, közölte a megyei ügyészség. 1504 old
- A köztársasági elnök érdemei elismerése mellett felmentette tisztességéből az MTI vezérigazgatóját Pálos Tamást. 1489 old
- A lapszemlében: Cikk a Magyar Nemzetben a koalíciónak a földkérdésben tanusított magatartásáról. - A Magyar Hírlap vezércikke a hazai nemzetiségek helyzetét elemzi. A lap egy másik írásában a belügyminiszter számol be 100 napos tevékenységéről. - A felelősök büntetőjogi felelősségrevonásáról a Népszabadság ír. 1473-1478 old
- Megalakult A Magyar Holocaust Történelmi Emlékbizottság. A Munkaszolgálatosok Szövetsége kártérítést követel a túlélőknek. 1502 old
- Legalább 2 millió tonnás veszteséget okoz az aszály a kukorica termesztőknek. 1501 old
- Nem lesz bányászsztrájk a Mecseki Szénbányának. 20 %-os béremelést kapnak a bányászok. 1501 old
- Öngyilkos lett Göncz Árpád köztársasági elnök szárnysegéde. 1505 old
- Uj magyar-amerikai hanglemeskiadó vállalatot alapított a Hungaroton menesztett vezetője Bors Jenő. 1487-1504 old

Külpolitika:

- Amerikai fenntartások az ENSZ főtitkárának bagdadi tárgyalásával kapcsolatban. -(1468)
- Kína ellenzi, hogy hivatalos személyek látogassanak Tajvanra olyan országból, amely kapcsolatot tart fenn Pekinggel. (1469)
- Svédország is hajlandó részvenni egy közös Irak elleni katonai akcióban. (1485)
- Gorbacsov az egyiptomi külügyminiszterrel tárgyalt. (1498)
- Folyik az idegháború a Perzsa-öböl térségében. (1498)
- A Walesa és a pápa találkozájáról. (1499)

A Késő Esti Krónika tartalmából:

- Összefoglaló az iraki válság eseményeiről. --
- Repülőtéri interjú Prágában Jeszenszky Gézával. (1512)
- Bírósághoz fordul elégtételt kérni a Csemadok. (1513)
- A bulgáriai belső feszültségről. (1513)
- Uj hittanoktatási elvek Lengyelországban. (1514)
- Moszkvában mintha hajlanának a Wallenberg-ügy felülvizsgálatára (1515)
- Tiranában lezárták a követségi negyed. (1515)

Lehallgatásra félretéve:

- Vér és olaj. - Kuvait születéséről - bekebelezéséről. (55 perc)
- Beszélgetés Göncz Árpáddal. (50 perc)

1990. augusztus 27.

HÉTFŐ

KOSSUTH-adó

REGGELI KRÓNIKA

6 h 44

Időjárásjelentés: ma túlnyomóan napos, száraz, meleg nyári idő várható. Csak időnként növekszik meg a gomolyfelhőzet, számottevő zápor nem valószínű. Többfelé megélénkül a keleti szél. A hőmérséklet délután általában 24 és 29, késő este 18 és 23 fok között alakul.

REGGELI PÁRBESZÉD

6 h 45

(műsorvezető:) - Bár egyes pártok már eddig is igyekeztek szélsőséges kijelentésekkel, ígéretésekkel felhívni a figyelmet önmagukra és arra, hogy közeledik a választási kampány, megkezdődik a harc a szavazók kegyeiért. Ezzel párhuzamosan a FIDESZ azt szorgalmazta, hogy a politikai erők ne egymás lejáratására törekedjenek, hanem saját programjuk ismertetésére, ami részben tisztázhatná a szennyezettnek is tekinthető politikai környezetet. De könnyíthetné a választók helyzetét, ha világosabbá válhatna a programok alapján, ki mit akar, tehát kire, kikre érdemes szavazni. Mert nemcsak gyűjteni nehéz a szavazatokat, szavazni sem egyszerű. A ma kezdődő kampány részleteiről dr. TÓTH Zoltánt, a választási iroda vezetőjét kérdeztem.

Tóth: - A mai naphoz nagyon sokféle fontos ügy fűződik.

- Az első az, ha jól tudom, hogy egy fajta listát függesztenek ki, a választópolgárok megnézik, hogy hol kell szavazniok, hogyan kell szavazniok. Ezt még a hagyományos tanácsoknál tehetik meg?

- A tanácsok hivatali helyiségeiben nézheti meg minden választópolgár a mai naptól kezdődően, hogy ő szerepel-e a választók névjegyzékében.

- És ha nem szerepel?

- Ebben az esetben kifogást lehet tenni és ha a kifogásnak nem adnának helyt, akkor bírósághoz lehet fordulni, mert a választás joga alkotmányos alapjog.

- Ha jól tudom, a választók kapnak ma egy bizonyos borítékot is, vagy

mától kezdve kapnak egy bizonyos borítékot. Mi lesz ebben a borítékban?

- A választók nyilvántartásában szereplő polgárokhoz a mai naptól kezdve a tanácsi dolgozók megkezdik a kikézbésítést az un. kopogtató cédulának. Ezthivatalos nevén, jogászkodva választói nyilvántartásnak nevezik. A kopogtató cédula mellett minden választópolgár kap egy un. ajánlást is, amivel képviselőjelölteket ajánlhatnak a településükön, a választókerületükben, ill. a tízezernél kevesebb lakosú községekben az állampolgárok polgármesterjelölteket is ajánlhatnak.

- Itt számít az, hogy kinek mi a politikai alapállása, ugye? Van, aki saját maga jelöl vagy pedig figyeli a pártját és a pártja listát állít majd és esetleg arra szavazhat.

- Igen, azt hiszem, hogy nagyon sokféle lesz a jelölési mód. A törvény bármely választópolgár számára lehetővé teszi a jelöltajánlást, deha mint a képviselőválasztások is mutatták, a jelölés jogával nem él minden választópolgár. Ők majd azokra szavaznak, akik aktívabbak voltak, akik jobban bekapcsolódtak a közéletbe és maguk is éltek a jelöltajánlás lehetőségével. Háromféle módon ajánlhatnak a választópolgárok képviselőjelölteket és polgármesterjelölteket. Az egyik forma az, hogy a tanácsok hivatali helységében a jelöltnek ajánlkozó személyek, tehát akik vállalnák a megmérettetést a választáson, azok saját maguk, ill. pártjuk vagy a társadalmi szervezetük megbízásából jelöltajánló íveket nyitnak. A megnyitott jelöltajánló ívhez bármely választópolgár támogatását adhatja és természetesen megnevezi azt a jelöltet, ill. pártot, akit ő támogatni szeretne.

- Mi van akkor, hogyha mondjuk az állampolgár nem akarja bevallani vagy mondjuk kiplakátozni, hogy kire akar szavazni?

- A törvényalkotásnál erre is figyelemmel voltak a parlamenti képviselők és ezért beiktattak egy olyan törvényhelyet, amely az un. titkos jelölést teszi lehetővé. Ez azt jelenti, hogy a választópolgár az előzőek szerint elmegy a tanács hivatali helységébe, ott személyazonosságának igazolása után kitölti azt a kis jelöltajánló szelvényt, amelyet a kopogtató cédulával együtt megkapott és ezt egy előre lepecsételt, erre a célra rendszeresített urnába bedobja. Tehát rajta kívül nem tudja meg senki, hogy ő személy szerint kit ajánlott, melyik pártnak, társadalmi szervezetnek a jelöltjét.

- Mi a harmadik?

- A harmadik módszer az, hogy aki bármely okból akadályozva van abban, hogy személyesen bemenjen a tanácshoz vagy az e célra kijelölt közintézményekben - mert ott is lehet ajánlani, óvodákban, iskolákban, sőt többi - , az levélben megküldheti a helyi tanácshoz ezt a bizonyos

ajánlást.

- Mostanában elég sokat szavaztunk, választottunk. Ismerve a választási törvényt, a mostanit, véleménye szerint hol van ezen olyan kiskapu, olyan fajta visszaélési lehetőség, hogy foglalkozni kell vele a közeljövőben, ami már most látható?

- Abszolút garanciák nincsenek. A törvényelőkészítés folyamatában nagyon igyekeztünk ügyelni, hogy ilyen kiskapuk ne legyenek, de a leggondosabb előkészítő munka után is természetesen nem lehet kizárni ezeket a kiskapukat. Az Országos Választási Bizottság felhatalmazást kapott a parlamenttől, hogy elvi állásfoglalásokat bocsáthasson ki a törvény értelmezéséhez - ez egy nagyon fontos jogosítvány - és talán épp ha megnyílnak ilyen kiskapuk, ez az az eszköz, amivel lakatot lehet rátenni.

- megkezdték már a kampányt, a FIDESZ és nem csak a FIDESZ felhívta a többi pártot, hogy legyen tiszta most a kampány. De mi van akkor, ha ... Akkor az Orsz.Választási Bizottság mit tehet, tehet-e valamit? Alkotmánybíróság közbeléphet? Egyáltalán, mi szabhat korlátot a szabálytalan kampánynak?

- Én azt hiszem, első sorban az emberi és a politikai tisztesség. A törvény kereteket ad csak a választási kampánynak, végső szankciók pedig a Büntető Törvénykönyvben vannak, a választási csalással vagy visszaélésekkel kapcsolatos ügyekben. Én nagyon örülnék neki, hogy a pártok, ill. a társadalmi szervezetek hasonlóan az országgyűlési képviselői választásokhoz, kötnének egy etikai kódexet, kialakítanának egy etikai kódexet, melynek szabályait, anélkül, hogy ennek külön állami vagy közjogi szankciói lennének,, betartanák.

- Mi történik akkor - ugye eddig is volt már ilyen az utóbbi időben -, hogyha egy párt valamilyen módon megszegi az iratlan, ráadásul iratlan etikai kódexet, akkor az Orsz.Választási Bizottság mit tud tenni?

- Az Orsz.Választási Bizottságnak ezzel kapcsolatban jogi értelemben vett hatáskörei nincsenek. Én úgy érzem, hogy a politikai nyilvánosság, a demokrácia és a tömegkommunikációs eszközöknek a nyilvánossága az, amely egy ilyen pártot visszatart ilyen magatartástól.

- Dr. TÓTH Zoltánnal, az Orsz. Választási Iroda vezetőjével beszélgetett a szerkesztő, Kardos Ernő.

REGGELI KRÓNIKA

7 h

- -- Gáspár napja van. A mikrofonnál Kardos Ernő. A vakáció utolsó hete kezdődik. - Ma is kánikula lesz, igazi strandidő. -- Most is 20 fok körül van. --

Címek a hírműsorból. ---

Most a részletes beszámolók következnek, elsőként egy Bukarestből érkező hír, amely a román külügyminisztérium durva vádjait tartalmazza :

Románia szokatlanul éles hangú nyilatkozatban utasította vissza a magyar külügyminisztérium két nappal ezelőtti nyilatkozatát, amely arra figyelmeztetett, hogy román nacionalista csoportok provokatív felvonulásokat akarnak tartani Erdélyben az un. második bécsi döntés évfordulóján. Bár a magyar jegyzék hangsúlyozza, hogy országunk tiszteletben tartja az európai határokat, a bukaresti válasz felszólítja Magyarországot, hogy adja fel a feltételek, a diktátumok, a rágalmak és a beavatkozás politikáját. Az okmány azt állítja, hogy a magyar politika a múlt beidegződéseit tükrözi és a figyelmet az un. területi kérdésekre irányítva, a bizonytalanság légkörét akarja kelteni Kelet-Europában.

- JESZENSZKY Géza külügyminiszter ma Prágába utazik. A látogatáshoz kapcsolódik a Csehszlovákiai Magyar Dolgozók Kulturális Szervezetének állásfoglalása. Forró Evelynt hallják :

- A CSEMADOK elítéli azt a szándékot, amely veszélyezteti Europa és Csehszlovákia egységét, biztonságát, továbbá a nemzeti kisebbségek és etnikumok létét, rontja az ország nemzetközi kapcsolatait. SIDÓ Zoltán elnöktől megtudtam, hogy a vezetőség hétvégi ülésén aggodalmukat fejezték ki amiatt, hogy több szlovákiai párt és politikai mozgalom túlzott követelésekkel lép fel, nemzetiségi súrlódást szít. Ezek közé sorolták a föderáció felbomlasztását szorgalmazó nyilatkozatokat és azt az alkotmányellenes törvényjavaslatot is, amely a szlovákokat tenné az egyetlen és kizárólagos hivatalos nyelvvé Szlovákiában. A CSEMADOK amiatt is aggódik, hogy egyre több gyalázkodó felirat jelenik meg a nemzetiségek ellen. Ráadásul a szlovákiai magyarságot irrendentizmussal vádolják. A CS TV esti híradója rövid interjút közölt JESZENSZKY Géza külügyminiszterrel, aki elmondta, hogy prágai tár-

gyalásain az egyik fő téma a szlovákiai magyar nemzetiség helyzete.

- Szlovákiából érkezett a következő hír is:

Rózsahegy: az előzetes várakozásokkal ellentétben, nem kiáltották ki a független szlovák államot azon a több tízezres emlékgyűlésen, amelyet Hlinkának, a szlovák nemzeti öntudat egykori főideológusának tiszteletére rendeztek. Az eseményen megtapsolták a szlovák szeparatizmus elleni állásfoglalásokat, ám többnyire mégis az derült ki, hogy a találkozó szervezői szlovák nacionalista csoportok voltak.

- Az ENSZ főtitkára három nap múlva a jordán fővárosban találkozik az iraki külügyminiszterrel. Az amerikaiak azonban nem nagyon örülnek ennek a megbeszélésnek. A részletekről jelenti Bolgár György:

- Nyíltan természetesen nem kifogásolják, hogy Perez de Cuellar csütörtökön Ammanban találkozik Tariq Aziz iraki külügyminiszterrel, csak éppen nem sok értelmét látják az igyekezetnek, még azzal együtt sem, hogy az ENSZ-főtitkár diplomácia súlyát nagy mértékben növeli a BT hétvégi határozata, amely lehetővé teszi katonai eszközök alkalmazását is az Irak elleni szankciók betartatására. Nem csoda, hogy Perez de Cuellar tárgyaló partnere, az iraki külügyminiszter tegnap az egyik amerikai tv-ben igen békülékenyen nyilatkozott, mondván hogy kormánya nyitott mindenféle javaslatra. Igaz, nem mulasztotta el, hogy közben szídjá az EGY. Államokat, amely szerint a közel-keleti olajkutak megkaparintására törekszik. Ezek után viszont az sem meglepő, hogy az amerikaiak igen szkeptikusan figyelik az ENSZ főtitkár úti készülődését. Bush elnök nemzetbiztonsági tanácsadója, Scowcroft tábornok pl. kijelentette, hogy legfeljebb az iraki kivonulás időpontjáról lehetne szó, míg mások még kerekebben fogalmazzák: tárgyalni, mondják, csak a feltétel nélküli megadásról érdemes.

További hírek, Kuvait:

Az iraki megszálló hatóságok változatlanul megtorló intézkedéseket alkalmaznak azok ellen a külképviseltek ellen, amelyek a bagdadi utasítás ellenére sem voltak hajlandók beszüntetni működésüket. Nehéz azonban logikát felfedezni abban, hogy milyen szempontok szerint alkalmazzák a korlátozásokat az egyes követségeken.

Szófia: ég az egykori bolgár állampárt székháza, amelyet tüntetők gyújtottak fel. Az épületnél előzőleg tizenötezren gyűltek össze,

majd fiatalok hatoltak be az alsó szintre. Összetörték a berendezést, az iratokat kidobálták az utcára és lángra lobbantották a szobákat. A helyszínen tartózkodó rendőrök csak egy óra elteltével kaptak utasítást, hogy nyissanak utat az odaérkező tűzoltóknak, ám időközben a tűz már elérte Szófia legmagasabb épületének legfelső emeletét is. Az eset hírére Zselju Zselev köztársasági elnök, aki egyébként az ellenzék képviselője, megszakította szabadságát és rádióüzenetében arra figyelmeztetett, hogy az ilyen szélsőséges akciók katonai diktatúrába sodorhatják az országot.

Bukarest: a román rendőrség a tegnapi esti tüntetést is szétverte a főváros központjában. A karhatalom gumibotokkal támadt az Iliescu elnök lemondását követelő és köveket hajigáló tömegre. A mintegy ezer felvonulót kiszorították az Egyetem térről, majd több résztvevőt letartóztattak. A rendőrök két napja ugyancsak erővel oszlatták szét azt a megmozdulás sorozatot, amely négy napon át tartott.

Tbiliszi: a grúz legfelsőbb tanács elnöksége alkotmányértőnek minősítette és hatályon kívül helyezte az abház parlament tegnapi döntését, amely kinyilvánította az autonóm terület szuverenitását. A Fekete tenger partján fekvő köztársaságban az abházok kisebbségben vannak és egy éve mintegy huszan veszítették életüket, amikor zavarások robbantak ki, miután az abházok szélesebb körű önkormányzatot, ill. önálló köztársasági státust kezdtek követelni.

- Egy magyar vonatkozású hír:

Kína változatlanul ellenzi, hogy hivatalos személyiségek látogassanak Tajvanba olyan országokból, amelyek diplomáciai kapcsolatban állnak Kínával. Erre magyarországi látogatása végén a NÉPSZABADSÁGnak nyilatkozott Tien Teng-pej, kínai külügyminiszterhelyettes. Elmondta ugyanakkor, hogy országa nem ellenzi Tajvannal a pusztán vállalkozói, magán jellegű kereskedelmi és gazdasági együttműködést.

Hazai beszámolók:

Ma hivatalosan megkezdődik a helyhatósági választási kampány. Két módon lehet jelölni. A titkosan kezelt ajánlószelvény segítségével vagy pedig az ajánló-ív révén. Utóbbira levélben is fel lehet juttatni a jelöltek nevét. Önkormányzati képviselőjelölt az az állampolgár lehet, akire a szavazópolgárok legkevesebb 1 %-a voksolt.

A Szabad Demokraták Szövetsége már a választásra készülődve tartott tegnap nagygyűlést Pannonhalmán.

Az SZDSZ véleménye szerint az új helyhatóságoknak fontos szerepük lesz abban, hogy milyen társadalmi berendezkedés honosodik meg Magyarországon. Erről MAGYAR Bálint országos ügyvivő beszélt a SZDSZ kampányindító ülésén, amelyet tegnap rendeztek meg Pannonhalmán.

- A következő hír a magyar-jugoszláv határról érkezett:

A tervek szerint végleges határátkelő nyílik a magyar-jugoszláv határon Tornyiszentmiklósnál. Erről is szó volt a tegnap kezdődött nyitott-határ-találkozón, ahol több ezer ember vett részt a szokatlan népünne - pélyen. A szlovén kormányfő, Lojze Peterne ? szerint Felsőszölnöknél is határátkelőhelyet fognak létesíteni.

Időjárásjelentés.--

Sporthírek.---

A "szűz" jegyű emberek jellegzetes tulajdonságairól. ---

HÍREK, egy-egy mondatban:

Fél nyolc

Románia igen éles hangú nyilatkozatban utasította vissza a magyar külügyminisztérium két nappal ezelőtt kelt jegyzékét, amely arra figyelmeztetett, hogy román nacionalista erők a héten provokatív tüntetéseket akarnak tartani Erdélyben.

Az ENSZ-főtitkár is bekapcsolódik az öbölmenti válság békés rendezését célzó erőfeszítésekbe.--

Szófiában tüntetők felgyújtották az egykori állampárt székházát és egy üveggel fejbevágták az ország alelnökét, aki megpróbálta lecsilla-

pítani a tömeget.

A román rendőrség egy nap elteltével újabb Iliescu-ellenes tüntetést vert szét Bukarestben.

A grúz legfelsőbb tanács elnöksége visszautasította az abház parlament határozatát, amely kinyilvánította az autonóm köztársaság szuverenitását.

-

- Bizonyos értelemben politikai szenzációnak számított a bejelentés, amely szerint a parlament ma folytatódó rendkívüli ülészakán végül is nem tárgyalják majd a Kisgazdák által elkészített és a kormány által visszaadott földtörvény-javaslatot. Ui. mint kiderült, először azt vizsgálják egy ad hoc bizottság segítségével, hogy a Kisgazda-javaslat hány helyen is sérti az alkotmányt. Viszont az is kiderült, hogy ezen a héten a kormány elé kerülhet a földtörvény-tervezet és két hét múlva a honatyák is vitatkozhatnak rajta. Ennek a viharos vitának az előszelét már észlelhettük. Éppen ezért kérdeztem SZABAD Györgyöt, az országgyűlés elnökét, vajon nem zavarja-e majd a vita tisztaságát, ha közben már az önkormányzati kampány közepén leszünk?

Szabad: - A földkérdés rendezésére, a tulajdonviszonyok tisztázásra a mezőgazdaságban szükség van, mégpedig sürgős szükség.

- Elnök úr, a kormány, ha jól tudom, a héten tárgyal arról, hogy mi fogad el a földtörvény-tervezet előterjesztéséből és mit nem. Azt követően kerülhet a parlament elé ez a bizonyos törvénytervezet, akkor pedig már szeptember közepén leszünk. Véleménye szerint a Ház munkáját mennyire zavarhatja meg ez, mert ugye akkor már helyhatósági választások, önkormányzati választások kampánya alakul ki Magyarországon, **sőt mondhatnám azt is, hogy csúcsa is lesz Magyarországon.** Szóval a Ház belső munkáját véleménye szerint egy ilyen fajta földtörvény-tervezet-vita, ill. önkormányzati kampány mennyire zavarhatja meg?

- Úgy gondolom, hogy az önkormányzati választások ügye semmiképpen sem kell, hogy megzavarja a földtörvény országgyűlési tárgyalását. Hogy pontosan melyik napon fogja a földtörvény-javaslatot az országgyűlésben a kormány előterjeszteni, azt ma nem tudom megmondani, de azt igen, hogy az országgyűlés a dolog fontosságának és sürgősségének tudatában igyekszik majd minél előbb, de a dolog súlyának megfelelő

gondossággal foglalkozni a majd benyújtandó javaslattal.

- Arra gondoltam, hogy ymár az eddigiek során is egy fajta kampány része volt a földtörvény. Nem lehet-e az, hogy megzavarja a parlament munkáját?

- Olyan kérdés rendezéséről van szó, ami nem kampányfeladatként hárul az országgyűlésre, a magyar politikai életre és ami nem a kampány részeként kell, hogy érdeklődést váltson ki az országból.

- Elnök úr, ön el tudná képelni azt, hogy az önkormányzati választások után tárgyaljanak a földtörvényről?

- Én úgy gondolom, hogy a földtörvény és az önkormányzati választások ön által itt nagyon szorgalmazott egybekapcsolásának a kérdése a valóságban nem ilyen leegyszerűsítetten függ össze. Az önkormányzati választásokon olyan emberek megválasztásáról van szó, akikben falu, város, főváros népe megbízik.

- Válaszából úgy érzem, hogy ön elképzelhetőnek tartja azt is, hogy a választások előtt, de azt is, hogy után tárgyalják ezt a kérdést.

- Én a két dolognak az időzítésében nem látok sem politikai veszedelmet, sem valamilyen politikai csábító lehetőséget. Az országgyűlés arra törekszik, hogy szakszerűen oldja meg a maga feladatait. Ezt fogja tenni, amint a földtörvény tárgyalására sor kerül.

-

Az öngyógyító, önismereti könyvek megjelentetése már-már iparággá vált. De vajon mennyit segítenek valójában ezek az önmegismerésben. Dr. Wartburg? Jenőt Tasi Katalin kérdezte. (Az un. köldöknéző motívumról le szeretné beszélni a hallgatókat. Lehet színvonalas ismereteket nyújtani, de hogy ez alkalmas legyen az egyén élete megváltoztatására, azt kizártnak tartja. De vannak igen hasznos könyvek, amelyek tanácsokat adnak pl. a féltékenységgel vagy a magánnyal kapcsolatban. Az Egy. Államok tele van ilyen jellegű csodatechnikákkal, mint pl. az Agykontroll-ban található. ---)

-

Naptár. Ma lenne hatvan éves Galgóczi Erzsébet. Osgyáni Csaba emlékezik az írónőre. -- A KORTÁRS-ban most megjelent a Vidravasból ki-maradt fejezet. A MAORT-perhez kapcsolódó regény, mint most kiderült, eredetileg nem 1956 nyarával ért volna véget, hanem lényegében a mosonmagyaróvári sortűz leírásával. ---

LAPSZEMLE, röviden.

Kereszti Gábor összeállítása:

A ma kezdődő parlamenti ülésszakkal több napilap is foglalkozik. A MAGYAR NEMZET, utalva korábbi politikai botrányokra, többek között TORGYÁN József zeterokkal való fenyegetőzésére, megállapítja, hogy a koalíció pártjainak elhatárolódása késik, mert a koalíció meghatározó ereje inkább vállalja a mind gyakoribb, néhány nap vagy hét alatt elcsituló botrányt, mintsem a Kisgazdákkal való szakítást, a kényelmes többség feladását. Ez a kényelmes többség könnyen szavazógéppé változtathatja parlamentünket, véli a MAGYAR NEMZET cikkírója, hiszen az ellenzékben lévő pártok sem képesek egységesen fellépni.

Visszaköszön az előbbi gondolat a NÉPSZAVÁban is a Magyar párhuzamos c. írásban. Hogy mi a magyar párhuzamos? Szavak, gondolatok egymás melletti haladása, makacsul megtartva a megértést kizáró távolságot. Olyan gondolati párhuzamosok, amelyek a végtelenben sem hajlandóak találkozni. Pártok, csoportok mondják a magukét, a tolerancia mifelénk hiánycikk.

A szomszédos országok nemzetiségeinek a helyzetét az ott élő magyar kisebbség szempontjából nézzük, ne felejtsük azonban, hogy ennek az együttérző kitekintésnek a magától értetődő velejárója az önvizsgálat, azaz nálunk milyen a nemzetiségi kisebbség helyzete, teszi fel a kérdést a MAGYAR HÍRLAP vezércikkírója. Ez a kérdés az önkormányzati választások közeledése miatt igencsak aktuális, mert mint írja, nem szabad az érdekelt kisebbségek feje felett róluk határozni, dönteni. Lehetőséget kell adni, hogy a nemzeti kisebbségek megfelelő politikai és társadalmi fórumot teremthessenek maguknak.

Még néhány érdekesebb írás:

A MAGYAR NEMZETben levélváltást olvashatnak JESZENSZKY Géza külügyminiszter és Diurnus között a lap ügyében.

A MAGYAR HÍRLAP interjút készített HORVÁTH Balázs belügyminiszterrel, aki száz napos ténykedéséről beszélt.

A NÉPSZABADSÁGban Végh Antal szól hozzá utoljára KÉRI Kálmán ismertté vált parlamenti felszólalásához.

- A mai műsorban beszámoltunk arról, hogy ma kezdődik az önkormányzati választások kampánya, a választók máától kapják meg a kopogtató cédu-lákat és az ajánlóíveket.

Folytatja munkáját a parlament rendkívüli ülészsaka. Ma első sorban a kereskedelmi egységek és vendéglátóhelyek privatizációjáról lesz szó. Viszont a földtörvény ezúttal a tervek ellenére nem szerepel napirenden. SZABAD György, az országgyűlés elnöke elmondta, hogy a parlament számára nemzeti ügy egy jó földtörvény megalkotása, amelyhez felhasználnak minden racionális érvet, érkezék az bárhonna is.

- A kereskedelmi ellenőröket elkísértük egy próbavásárlásra, ah ol kiderült, hogy szinte minden vásárlót becsapnak a kereskedők, általá-ban 15-20 %-kal fizetünk többet, tehát száz forintos vásárlás után 15-20 forinttal. Kiderült az is, hogy a kenyér szinte mindig kevesebb a kelleténél és a tej sokszor savanyú már az üzletekbe kerüléskor.

- Közel százezer embert érint az, hogy a szakminisztérium még mindig nem döntött a felnőttoktatás jövőévi finanszírozásáról. Tehát decem-berig lesz a .., de hogy utána hol tanulnak szakmát a felnőttek, azt még nem lehet tudni.

- o -

KOSSUTH ADÓ

HÍREK

8 h

Románia rendkívül éles hangú nyilatkozatban utasította vissza a magyar külügyminisztérium két napja kelt jegyzékét-- (Ism.)

A Vatra Romaneasca nevű román nacionalista szervezet azonnal támogatásá-ról biztosította a bukaresti állásfoglalást és revizionista, irre-denta, destabilizáló, továbbá románellenes szándékokkal vádolja meg Magyarországot.

Az ENSZ-főtitkár és Tariq Aziz tervezett találkozásának amerikai visszhangja. (Ism.)

Szófiában szélsőséges tüntetők felgyújtották az egykori állampárt, a hatalmon lévő Szocialisták székházát és üvegpalackkal fejbevágták

Szemerdzsjev alelnököt, aki az őrző tömeget igyekezett nyugalomra inteni.

Bukarestben a rendőrség egy nap elteltével újból erőszakkal oszlatta szét az Iliescu elnök lemondását követelő megmozdulás résztvevőit.

A grúz államelnökség elutasította az abház parlament határozatát.--(Ism.

Egy hónapon belül már harmadszor gyaláztak meg zsidó sírokat az NSZK-beli Baden-Württemberg tartományban.

A kubai nemzetgyűlés elnöke arra figyelmeztetett, hogy a szigetországban erőteljesen korlátozni kell az energiafogyasztást, ha tovább romlik helyzet a nemzetközi olajpiacon.

Észak-Csehországban 11 halottja és 31 sebesültje van a hétvégén történt vasuti szerencsétlenségnek.

Alig van remény, hogy meg tudják menteni azt a 178 jugoszláv bányászt, aki robbanás következtében rekedt az egyik Bosznia-Hercegovina-i tárna mélyén.

KOSSUTH ADÓ

HÍREK

9 h

Ma 10 órakor folytatódik az országgyűlés rendkívüli ülészsaka. A fő vitatéma várhatóan három törvényjavaslat lesz: az állami kiskereskedelem, a vendéglátóipar és a fogyasztási szolgáltatások vagyonának privatizálásáról, - az állami vállalatokra vonatkozó egyes jogszabályok módosításáról. A két és fél napos ülésen szó lesz a NATO felhívására adandó magyar állásfoglalásról is. A parlament üléséről a szokásos módon, a Kossuth-rádió urh-sávján adunk helyszíni közvetítést.

Az ENSZ főtitkára a héten Jordániában tárgyal az iraki külügyminiszterrel. Perez de Cuellarnek ez lesz az első személyes fellépése az öbölmenti válság ügyében. A londoni rádió hangsúlyozza, hogy az ENSZ-főtitkár befolyása és jelentősége lényegesen megnövekedett, miután a BT határozatot hozott a korlátozott katonai erő alkalmazásának lehetőségéről.

Szaddam Husszein iraki elnök már többször jelezte, hogy tárgyalni kíván a nyugati államokkal, de azoka Kuvaitból történő teljes csapatkivonásig nem hajlandók párbeszédre az iraki vezetővel.

A jordániai király Tripoliban tárgyal az öbölmenti helyzetről. Husszein Líbián kívül mostani körútján felkeresi Tunéziát, Algériát, Marokkót és Mauritániát. A jordán uralkodó szeretné, ha az arabok által kidolgozott megoldást találnának az öbölmenti válságra.

A semleges államok közül Svédország is kész csapatokat küldeni az öbölbe ha erre felkérést kapnak az ENSZ-től. A svéd külügyminiszter kijelentette, hogy a világszervezet fennhatósága alatti részvétel nem ellentétes az ország semlege-sségével. Hangsúlyozta, hogy amennyiben az emberi jogokról van szó, Stockholm nem semleges.

Bulgáriában felelősségre vonják azokat, akik felgyújtották a kormányzó Szocialista Párt szófiai székházát. Zselju Zselev köztársasági elnök rádióbeszédben közölte, hogy az ügyben külön parlamenti bizottságot állítanak fel. A pártház körüli negyedek rendőrkordon vette körül és a tiltakozók sátrait eltávolították a térről. Az államfő hangsúlyozta, hogy az ilyen módszerek nem a demokráciához, hanem polgárháborúhoz vezetnek. A bolgár rendőrség országszerte készültségben van, hogy megakadályozza a szélsőséges elemek újabb támadásait. - o -

KOSSUTH ADÓ

HÍREK

10 h

Délelőtt ismét összeül az országgyűlés. A tervek szerint a képviselők a mostani ülésen megtárgyalják a kiskereskedelem privatizálásával összefüggő feladatokat, valamint az állami vállalatokra vonatkozó egyes jogszabályok módosítását. Napirendi javaslatként szerepel még a kormányzati munkamegosztás változásával összefüggő indítvány, valamint a társadalmi szervezetek kezelői jogának megszüntetése.

A szaud-arábiai amerikai csapatösszevonásokat a második világháború óta legnagyobb ilyen jellegű műveletnek minősítette a manőverek irányításával megbízott tábornok. Az amerikai főtitest hangsúlyozta, hogy az öbölbe vezényelt csapatok lassan önellátóvá válnak. A tábornok bejelentése újabb jele annak, mondta a BBC, hogy az Egy.Államok hosszú tartózkodásra készül fel Szaud-Arábiában.

Az iraki külügyminiszter a CNN amerikai tv-nak adott interjújában azt mondta, hogy Irak nem fog harci cselekményeket kezdeményezni sem Szaud-Arábia, sem a térségbe vezényelt amerikai csapatok ellen. Tariq Aziz egyúttal az Egy.Államokat vádolta imperialista törekvésekkel, hangoztatva, hogy Bush elnök a térség olajforrásait akarja megszerezni.

A bonni kormánykoalíció és az ellenzéki szociáldemokraták még nem tudtak megegyezni az egyesülési szerződés néhány pontjában. A legfőbb nézetkülönbségek a tulajdon szabályozás és a terhesség megszakítás kérdésében vannak. Nem tudták ui. összehangolni az NDK-ban és az NSZK-ban érvényes törvényeket. Az egyesülési szerződés elfogadásához a nyugat-német parlamentben kétharmados többségre van szükség, ez pedig a szociáldemokraták nélkül nem érhető el. A tárgyalásokon ezért felvetődött, hogy az abortuszkérdést esetleg kiemelnék a szerződésből és külön törvényben szabályozzák.

A jövő hónap elején a kínai Harbin városában munkatalálkozót tart a szovjet és a kínai külügyminiszter Eduard Sevardnadze és C sien C sien megbeszélésén szó lesz az öbölmenti válságról is. Moszkva és Peking egyaránt elítélte Kuvait iraki megszállását és leállította Bagdadba irányuló fegyverszállításait.

Alkotmányellenesnek minősítette és hatályon kívül helyezte a tbiliszi parlament Abházia függetlenségi nyilatkozatát. A Grúziához tartozó autonóm köztársaság a hétvégén nyilvánította érvénytelennek a saját törvényeivel ellentétes szovjet és grúz rendelkezéseket.

- o -

LAPSZEMLE

10 h 05

Kereszti Gábor összeállítása

Már többször hallottuk kormánytagoktól, hogy nem lesz boszorkányüldözés, aki bűncselekményt követelt el, annak büntetőjogi felelősségét a bíróság vizsgálja meg. Ez a megoldás találkozik a társadalom igazságérzetével is, írja a NÉPSZABADSÁG arra reagálva, hogy a miniszterelnök létrehozta a jogtalan előnyöket vizsgáló bizottságot. Egyfelől. Másfelől a kormány utasította az igazságügyminisztert, hogy készítsen előterjesztést parlamenti bizottság felállítására volt állami és pártvezetők politikai felelősségének, vagyoni helyzetének megvizsgálására. A cikk írója szerint nem leszámolással, hanem pontos számítással kellene már foglalkoznunk.

A ma kezdődő parlamenti ülésszakkal több napilap is foglalkozik. A MAGYAR NEMZET, utalva korábbi politikai botrányokra, többek között TORGYÁN József zetorokkal való fenyegetőzésére, megállapítja, hogy a koalíció pártjainak elhatárolódása késik, mert a koalíció meghatározó ereje inkább vállalja a mind gyakoribb -- botrányt, mintsem a Kisgazdákkal való szakítást, a kényelmes többség feladását. (Ism.)

(ismétlések)

Egy gondolat az önkormányzati választásokhoz: Mire a levelek lehullanak, a múlt rendszer utolsó támaszpontja is ledőlt, írja a PESTI HÍRLAP és megjegyzi, a tanácstalan tanácsok korszaka után tanácsos olyan önkormányzatot választani, amely tanácsrendszer nélküli, de nem tanácstalan.

- o -

KOSSUTH ADÓ

HIREK

11 h

Megkezdte ülését az országgyűlés. A Parlamentből munkatársunk Vajda Zsuzsa jelentkezik:

- Mintegy negyedórája az első napirendi pontot tárgyalja az országgyűlés. BALSÁI István igazságügyminiszter a törvény címéhez illő módon, a kormányzati munka megváltoztatásával összefüggő egyes törvények módosítását kérte. A vita még tart. Az előző háromnegyed órában a napirendről döntöttek, ezt megelőzően pedig felszólalt GÖNCS Árpád köztársasági elnök, aki köszönetet mondott a parlamentnek eddig végzett munkájáért és kérte a képviselőket, hogy az elkövetkezőkben tartózkodjanak egymás szándékának minősítésétől, elvetelvel, érvet érvel szembesítsenek, hiszen a vidéket járva bizonyára mindnyájan tapasztalták, az ország ideges hangulatban van. Ami itt történik, a parlamentben, az eljut az országba és a világba és felhangosul. Ezért minden kimondott szóra vigyázni kell. Visszaadom a szót a studiónak.

A külügyminisztérium átmenetileg szünetelteti a kuvaiti magyar nagykövetség tevékenységét. Az erről szóló kormányhivatalokozat hangszólvoza, hogy a Kuvaitot megszálló iraki erők intézkedései lehetlenné tették a nagykövetség működését és veszélyeztették a munkatársak biztonságát. Emiatt a magyar misszió személyzete tegnap az épület elhagyására kényszerült. A külügyminisztérium a lépszel kapcsolatban hangsúlyozza, hogy mindez nem változtat a már korábban megfogalmazott magyar állásponton, miszerint hazánk mélységesen elítéli az iraki agressziót és semmiesnek tekintli a Kuvait bekebelezéséről szóló egyoldalú iraki döntést. A kormányhivatalokozat kijelenti, hogy Magyarország nagykövétét változzatlanuk Kuvait uralkodójához akkreditálja. A kormány Irakot teszi felelőssé a magyar külképviselet épületeiben és vagyontárgyaiban keletkező károkért, hangzik a dokumentum.

A nyugatnémet gazdasági minisztériumban közölték, hogy 50 milliárd márkát nyujtanak a keletnémet területek gazdasági megsegítésére. Mindezt a német-német egyesülési szerződésben is rögzítve van. Az egyezmény egyes kérdései azonban még továbbra is vitatottak. Ezek közé tartozik a terhességmegszakítás, a tulajdon, valamint a keletnémet közalkalmazottak jövője. A következő években első sorban a keletnémet lakás-

állomány felújítását, a közösségi beruházásokat, valamint a regionális gazdasági fejlesztést akarják központi forrásokból támogatni.

Moszkvában szovjet-egyiptomi külügyminiszteri tárgyalások kezdődtek. A két politikus elő sorban az öbölmenti helyzetről folytat megbeszélést. Az egyiptomi külügyminiszter a nap folyamán átadja Mihail Gorbacsovnak Hoszni Mubarak személyes üzenetét.

- o -

KOSSUTH-adó

12 h 02

DÉLI KRÓNIKA

- A mikrofonnál Gulyás Erika. - A déli hírmagazín szerkesztője Hollauer Tibor. - Műsorunk fontosabb témái. --

Részletes beszámolóink:

- A rövid nyári szabadság után folytatja munkáját a parlament. Még mindig rendkívüli ülészsakra gyűltek össze a képviselők. Várhatóan heves vitákra kerül sor az őszi hónapokban, hiszen több olyan törvényt kell elfogadni, amelyekben egyelőre jelentősen eltérnek a vélemények nemcsak a kormányzat és az ellenzék, de a kormányzó pártok között is. A délelőtti parlamenti eseményeit Vajda Zsuzsa és Lengyel Anna foglalja össze:

- A szabadság utáni első munkanapján GÖNCZ Árpád köztársasági elnök köszönetet mondott a képviselőknek eddig végzett munkájukért és arra kérte őket, hogy türelemmel legyenek egymás iránt, tartózkodjanak egymás szándékainak minősítésétől. Elvet elvvel, érvet érvvel szembesítsenek, hiszen a vidéket járva bizonyára mindnyájan tapasztalták, az ország ideges hangulatban van. Ami itt történik, az eljut az országba és a világba és felhangosul, ezért minden kimondott szóra vigyázni kell.

Ezután elfogadták a napirendi pontokat.

- Elsőként a kormányzati munkamegosztás megváltozásával összefüggő törvények módosítására tett javaslatokat BALSÁI István igazságügyminiszter. A leglényegesebb változások: a környezetvédelmi és vízügyi

feladatokat szétválasztanák. A vízgazdálkodást a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter irányítani, az építésügyi igazgatás központi feladatait pedig akörnyezetvédelmi és területfejlesztési miniszter. Az építőipari tevékenység összefogását az ipari és kereskedelmi miniszter látná el. A művelődési és közoktatási miniszter hatáskörébe tartozna az alap- és középfokú oktatás, valamint az alapfokú művészetoktatás. Az iskolarendszerű és az iskolarendszeren kívüli szakmai oktatást a munkaügyi miniszter irányítaná, így a munkaerőpiac követelményei jobban érvényesülhetnének.

- A törvényjavaslat vitájában PAPP Sándor MDF-képviselő aggódott amiatt, hogy a környezetvédelem és az építésügy, e két hatalmas terület egy minisztérium hatáskörébe tartozik majd. Mindkettő ui. különös figyelmet és törődést igényelne jelen helyzetünkben. Minden esetre érdekes volt, hogy a kormánypárt képviselője opponálta a kormány javaslatát.

ORBÁN Viktor FIDESZ-frakcióvezető ezen felbuzdulva megkérdezte, hogy ezt módosító javaslatnak vagy pedig csak a képviselő véleményének fogják fel.

- Ugyanis a legteljesebb mértékben egyetértenek azzal, ne történjék meg e két mammut ágazat összevonása egyetlen minisztérium hatáskörébe. PAPP Sándor rögtön válaszolt, véleményt mondott csak, nem módosító javaslatot. - Több képviselő viszont megtette módosító javaslatát, így a vita a bizottsági állásfoglalások után folytatódik majd, ezután következett a második napirendi pont.

- A kormány a nemzeti megújulás programjában meghirdette az előprivatizációt, melynek keretében a belkereskedelemben, a vendéglátóiparban, szállodaiparban, a fogyasztási szolgáltatások körében magántulajdonba, ill. vállalkozásba kíván adni állami tulajdonban lévő üzleteket. Ennek a folyamatnak a véghez viteléhez kell teremteni a jogszabályi feltételeket. Erről a törvényjavaslatról folyik most az általános vita. BOD Péter Ákos ipari és kereskedelmi miniszter indoklásában elmondta, nem reprivatizációról, hanem privatizációról van szó. Ugyanakkor a kormány foglalkozik az eredeti tulajdonosok kárpótlásával is. A régi tulajdonosok, kereskedők elsőként jelentkezhetnek és vállalkozhatnak. Ez a privatizáció mintegy tízezer egységre terjed ki, amelynek egy részét ma bérlők, szerződéses formában üzemeltetik. A törvény a szerződés lejártáig garantálja, hogy ott dolgozhatnak. Ugyan akkor bizonyos ideig, bizonyos körökben, élelmiszerboltokban egy rövid ideig a folyamatos ellátás érdekében kötelező a korábbi árúkat forgal-

mazni. Az üzletek kikiáltási árát szakértők állapítják meg, a pályázat nyilvános, a versenytárgyalást meg kell hirdetni és közjegyző jelenlétében kell lefolytatni. A korábban gazdasági társaságokba bevitt állami vagyonról a törvényjavaslat úgy rendelkezik, hogy az állam vagyona a Vagyonügynökségre száll át. A bankok tíz évre szóló hitelt nyújthatnak a vállalkozóknak, tehát nem nemzeti ajándéknak kapják a vállalkozók az üzleteket. A törvényhez több módosító indítvány érkezett, amelyeket a hét folyamán a különböző bizottságokban részletesen megtárgyalnak. EÖRSI István, az SZDSZ képviselője az általános vitában azt kérdezte, miért csak most került a parlament elé ez a törvényjavaslat és valójában hány üzlet privatizációjáról lehet szó, hiszen a korábbi hírek negyvenezerről, a mostaniak pedig csak tízezerről szólnak és a törvénnyel kapcsolatban a kérdés újra felmerült, vajon mi különbség van a föld és az egyéb vagyontárgyak privatizációja, ill. reprivatizációja között. - A szó a stúdióé.

- A Parlamentből Vajda Zsuzsát és Lengyel Annát hallották.

BOTOS Katalin pénzügyminisztériumi államtitkár cáfolta, hogy a kormány készülő három éves gazdasági programja sokterápiát tartalmaz. A politikai államtitkár az MTI-nek nyilatkozva hangsúlyozta, hogy a program alapvető célkitűzése a piacgazdaságra való áttérés feltételeinek megteremtése. Ez sok tekintetben az előző kormány által megkezdett munka folytatását jelenti. BOTOS Katalin elmondta, hogy a tervek szerint egyaránt várható a támogatások jelentős leépítése, valamint a lakásfinanszírozási rendszer alapvető átalakítása és a liberalizálás folytatása. Ez kiterjed az ár- és bérrendszer reformjára, valamint az import felszabadítására. Az államtitkár ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a lakosság terhei nem fognak csökkenni.

- A szept. 30-i önkormányzati választásokra készülő pártok máától kezdenek meg hivatalosan is kampányukat. De mit kell tudni az állampolgárnak a választási menetrendről, saját jogairól? Kardos Ernő TÓTH Zoltánt, az Országos Választási Iroda vezetőjét kérdezi.

- A tanácsok hivatali helységeiben nézheti meg minden választópolgár a mai naptól kezdődően, hogy ő szerepel-e a választók névjegyzékén.---(Ism. l. 1464. o.)

- Tehát a hivatal megkezdte a felkészülést a szept. 30-i önkormányzati választásokra. De mikor kezdik a kampányt a pártok és milyen eredményre számítanak? Hollós János az MDF és az SZDSZ véleményére volt kíváncsi. Először BÜKY Dorottyt, a Szabad Demokraták kampányirodájának vezetőjét hallják:

Büky: - A Szabad Demokraták Szövetségének tegnap délután, igaz, hogy egy pár órával előbb, de megvolt a kampánynyitó nagygyűlése Pannonhalmán, ahol a Szabad Demokraták Szövetségének országos falukörei találkoztak, ill. a jelöltjeinket felkészítő előadás sorozat zárult. A stratégiánkat az határozza meg, hogy ezek helyhatósági választások, tehát semmiképpen nem szeretnénk, hogy ezek a helyi választások pártcsatározások színhe-lyei legyenek. A mi jelöltjeinket megpróbáltuk úgy - hát nem azt mondom, hogy kiválogatni -, de a helyi csoportjaink megpróbáltak arra törekedni, hogy felkérjenek olyan embereket, akik erkölcsileg, szakmailag az emberek számára elfogadhatóak, köztisztelően állóak.

- Milyen eredményt várnak ?

- - ilyeneket támogattunk. Hát mi semmiképpen nem számítunk rosszabb eredményre, mint az előző kampánynál, azóta kb. kétszer annyi csoportunk tevékenykedik az ország minden pontján, úgyhogy ez mondjuk optimizmusra ad okot.

- Dr. BALÁZS István, az MDF frakciótitkára:

Balázs: - A Magyar Demokrata Fórum röviden ismertetni kívánja azokat az eredményeket, ameddig eddig eljutott, ma délben lesz egy sajtótájékoztató a Parlamentben, ahol a Demokrata Fórum ismerteti a képviselőcsoportja a kidolgozott un. igazságtételi tervet, az ezzel kapcsolatos, kormányhoz intézett átiratot és a kormány válaszát, tehát a konkrét lépéseket is. Én úgy gondolom, hogy a Magyar Demokrata Fórumnak most nem központilag kell propagandát folytatni, hiszen a helyhatósági választásokon személyeket választanak meg, helyben, ezért a propagandát első sorban helyben, az adottságoknak megfelelően kell lefolytatni.

- Milyen eredményt várnak?

- Közelítőleg azonost azzal, ami az országgyűlési képviselőválasztáson történt, bár számítani kell arra, hogy a magyar nép most érez rá annak az ízére, hogy milyen élvezet szídni a kormányzatot, de úgy gondolom, ennek a ténye önmagában a kormányt dicséri.

Nemzetközi összefoglalónkat egy hazai interjúval kezdjük.

- TOMAI Dénes külügyi államtitkárhelyettes, a külpolitikai szerkesztő, Lengyel Miklós arról kérdezte, h og y miért szünetelteti a külügyminisztérium a kuvaiti magyar nagykövetség tevékenységét?

Lengyel:- A magyar külügyminisztérium döntése alapján a kuvaiti magyar nagykövetség a jövőben szünetelteti tevékenységét. Miért h ozott ilyen döntést a magyar külügyminisztérium, hiszen a korábbi magyar kormány-álláspon t eltérni látszik ettől.

TOMAI: - A magyar külügyminisztérium álláspon tja alapvetően az elmúlt napokban nem változott és a magyar kormány változatlanul elutasítja azt az egyoldalú iraki döntést, amely a Kuvait államban működő diplomáciai képviseletek felszámolására irányul. Ugyanakkor viszont az iraki megszálló erők olyan kényszerintézkedéseket hajtottak végre, - ez első sorban a közüzemi szolgáltatások megszüntetését jelentette, a nagykövetség külvilágtól való elzárását katonai erőkkel, amelyek egyrészt veszélyeztetették a nagykövetségi munkatársak biztonságát, lehetetlenné tették a nagykövetség működését és ebben a helyzetben a misszió személyzete kénytelen volt a nagykövetségi épületeket elhagyni. Tehát ez magyarázza azt, hogy - nem az álláspon t változott meg, hanem a körülmények változtak meg úgy, hogy a nagykövetség működése nem volt fenntartható. Mindez természetesen nem jelenti azt, hogy Magyarország álláspon tja változott volna a Kuvait állammal való kapcsolatokban, a Magyar Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetének akkreditálását Kuvait állam uralkodójához változatlanul érvényben levőnek tekintjük, és ugyanakkor követeljük azt is, hogy az Iraki Köztársaság kormányának szavatolnia kell a diplomáciai képviseletünk sérthetlenségét, működési feltételei zavartalanságának helyreállítását.

- És mi van most a diplomatákkal, ők hol vannak?

- Ők úton vannak Bagdad irányába.

- És a biztonságuk, az teljes mértékben garantált.

- Hát - feltételezésünk szerint igen, mert a mentességeket mi a magunk részéről érvényben levőnek tekintjük és tudomásunk szerint egyetlen olyan ország diplomatáinak sem történt bántódása útközben, akik vagy részlegesen - először részlegesen - elhagyták a kuvaiti nagykövetséget.

(Déli Krónika, 12 h)

Az ENSZ főtitkára a héten Jordániában tárgyal az iraki külügyminiszterrel. Perez de Cuellar-nak ez lesz az első személyes fellépése az öbölmenti válság ügyében. -----

A második világháború óta az amerikai hadsereg az egyik legnagyobb akciójára készül az öbölben - ez derül ki annak a tisztnek a szavaiból, aki irányítja a csapatösszevonást.-----

A jordániai király Tripoliban tárgyal az öbölmenti helyzetről.-----

Svédország is hajlandó arra, hogy közös katonai akcióban vegyen részt az öbölmenti válság rendezése érdekében. Járai János tudósítása:

- Hajlandóak vagyunk csapatokat küldeni a Perzsa öbölbe, ha azt az ENSZ kéri - jelentette ki Ingvar Carlsson svéd miniszterelnök, mert mint mondta, az Irak-Kuwait-i konfliktusban nem vagyunk semlegesek. Az ENSZ főtitkára maximálisan számíthat a segítségünkre a krízis első sorban békés megoldásában, de az emberségesség is kötelez bennünket, hogy akik most ott bajban vannak, segítsünk rajtuk. Carlsson egy kritikára válaszolt, amikor a sévd politikai vezetését az a vád érte, hogy mint már sokszor korábban, Svédország most is, úgymond, a langyos hozzáállást választja. A közel-keleti konfliktussal kapcsolatban egyébként már csak azért is szükséges volt az említett kijelentésre, mert Irak nem váltotta be ígéretét, és a Kuwaitban és Bagdadban tartózkodó svédok a mai napig is csak mindössze harmincat engedtek haza, a hátralévő közel száz pedig egy, a török határtól tíz kilométerre fekvő faluban vár a sorsára.

Mubarak egyiptomi elnök ismét sürgette Irakot, hogy vonja ki csapatait Kuwaitból-----

Szovjet-egyiptomi külügyminiszteri tárgyalások kezdődtek Moszkvában-----

Franciaországban elítéli Waldheim osztrák elnök bagdadi útját. A részletekről Keleti Miklós tudósít: (A Le Figaro szerint Waldheim müncheni szellemben járt el. A többi újság is élesen bírál. Simone Weil asszony az Európarlament volt elnöke szerint sokkoló és felháborító volt mosolygva együtt látni az iraki és az osztrák elnököt.)

(Déli Krónika, 12 h)

Pekingben megerősítetté, hogy a hét végén kínai-szovjet külügyminiszteri találkozó lesz-----

- További viták Bonnban a német újraegyesítésről. Bernát György tudósítása: (A nyugatnémet pártközi viták a Bundestagban az újraegyesítés részleteit illetően.)

Bulgáriában felelősségre vonják azokat, akik felgyújtották a kormányzó szocialista párt szófiai székházát. Zselju Zselev köztársasági elnök rádióüzenetében közölte, hogy parlamenti bizottságot állítanak fel az ügyben. A pártház körüli negyedek rendőrkordon vette körül, és a tiltakozók sátrait eltávolították a térről. Az államfő hangsúlyozta, hogy az ilyen módszerek nem a demokráciához, hanem a polgárháborúhoz vezetnek. A bolgár rendőrség országsszerte készültségben van, hogy megakadályozza a szélsőségesekek újabb támadását.

A jugoszláviai tuzlai bányarobbanás után már hatvanöt bányász holttestét hozták felszínre-----

- A nemzetközi eseményösszefoglaló végén egy magyar diplomáciai hír:

Antall József szerdán Helsinkibe utazik. A kormányfő a MDF elnökeként részt vesz és várhatóan felszólal az Európai Demokratikus Szövetség pártvezetői konferenciáján. A tanácskozáson jelen lesz még a kisgazdapárt és a Kereszténydemokrata Néppárt küldöttsége is. Antall József a tervek szerint találkozik Mauno Koivisto finn köztársasági elnökkel, Harri Holkeri miniszterelnökkel, valamint Kalevi Sorsával, a parlament elnökével.

- Ismét hazai jelentések. A 200 éves magyar színjátszást köszöntő színes karnevál a hét végén sok vendéget vonzott a budai várba. De vajon mit kínál a Nemzet Színháza a következő éveadban? Bánkúti Gábor járt az évadnyitó társulati ülésen: (A Nemzeti százötvenharmadik évadját szept. 23-án az új Csongor és Tündével nyitja. Személyi változások. A klasszikus program a nemzeti önazonosság és az Európához tartozás kifejezése. Szenzáció lesz Márai Sándor Kassai polgárok- ja szept. 28-

(Déli Krónika, 12 h)

Reményi Zsigmond, Tersánszky, G.B. Show, Ibsen, Dosztojevszkij adaptáció.)

- A franciaországi Harmonia Mundi lesz az új amerikai-magyar hanglezkiadó terjesztője, vezetője pedig Bors Jenő a HUNgaroton volt igazgatója. Svábi András interjút hallják:

- Igaz-e a hír, hogy új hanglezkiadót alapított?

- Igen, Quint Hanglezkiadó Kft. névre hallgat, és amerikai-magyar vegyesvállalat.

- Kik az alapítók?

- Róna Péter New York-i bankár és jómagam. A vállalat létrejötté annyi köszönhető, hogy néhány nappal leváltásom után több neves magyar művész megkeresett, és azt kérdezte, nincs-e kedvem együtt folytatni azt, amit a HUNgarotonnál együtt csináltunk. Nevezetesen, hogy az állam beleszólás nélkül, piaci viszonyok között, piaci módszerekkel terjeszteni a magyar zeneművészet legjavát. Természetesen volt kedvem hiszen nem készültem nyugdíjba.

- Azok a művészek, akikkel ÖN megállapodást kötött, azok ugyanazok-e, mint akik Ön mellett kiálltak az MHV-botrány után?

- Igen, Gregor József operaénekes, Amadinda(?) ütőegyüttes, Fesztiválzenekar, Keller vonósnégyes, KOcsis Zoltán, Ránki Dezső, Perényi MIklós, Marton Éva operaénekes, Kurtág (?) György zenezerző. A lista nem teljes a lista még alakul, bár szándékunk, hogy ennek a listának és a produkciók számának nem szabad túl szélesnek lenni, hiszen az új vállalat létszáma is csupán öt fő.

Sporthírek-----

Időjárás-----

KOSSUTH - adó

HÍREK

14.00 h

Az országgyűlés szünetében sajtótájékoztatót tartott a Magyar Demokrata Fórum. A helyszínről Lengyel Anna jelentkezik:

- A jogtalan előnyöket vizsgáló bizottság felállításáról és munkájáról tartottak sajtótájékoztatót az ebédszünetben. Az MDF frakcióvezetője, Kónya Imre ismertette pártja állásfoglalását. Az ország polgárainak bizalmát ugyanis az új hatalom csak akkor nyerheti el, ha igazságot tesz mindenben, amit sokak igazságtalannak tartanak. Ne legyenek jobb helyzetben azok, akik felelősek a jelenlegi helyzetért, mint azok amilliók, akik nem tehetnek semmiről. Az ún. igazságtétel-csomagtervben meghatározták többek között, hogy a korábbi országgyűlés által beindított vagyonfellelővizsgálatokat folytatni kell. Ugyancsak meg kell nézni a kiemelkedően magas nyugdíjak, az irreális vezetői jövedelmek jogszerűségét, és egyes társadalmi szervezetek vagyonszámolatását is meg kell kezdeni. Ez csak néhány pont abból a csomagtervből, amelyet a MDF a kormány elé terjesztett. A múlt heti kormányülésen határozat született az ún. jogtalan előnyöket vizsgáló bizottság felállításáról. A bizottság tagjait a kormány elnöke nevezi ki. Feddhetetlen életű jogászok, politologusok, szociológusok alkotják majd. Mindenki megnyugtatására elmondták a sajtótájékoztatón, hogy ez a bizottság a törvényes garanciáit dolgozza ki annak, hogy hogyan lehet az elszámoltatást jogszerűen megkezdeni. Többször hangsúlyozták a sajtótájékoztatón, hogy mindennek az alkotmánnyal és a törvénnyel összhangban kell történnie. A parlamentből Lengyel Annát hallották.

A külügyminisztérium átmenetileg szünetelteti a kuwaiti magyar nagykövetség működését. -----ism.-----

Franciaország mindaddig nem tárgyal Irakkal, amíg Bagdad ki nem vonul Kuwaitből-----

Bulgáriában felelősségre vonják azokat, akik felgyújtották a szocialista párt székházát -----ism.-----

A köztársasági elnök felmentette a Magyar Távíratí Iroda vezérigazga-

(hírek, 14.00 h)

tóját. A miniszterelnök javaslatára érdemei elismerése mellett mentették fel tisztségéből Pálos Tamást. A z államfő egyben megbízta, hogy további intézkedésig ügyvezető vezérigazgatóként irányítsa az MTI-t. A MTI vezető munkaköreinek betöltésére pályázatot írtak ki.

Időjárás-----

KOSSUTH - adó

HÍREK

15.00 h

A parlamentben tovább folyik a vita a kiskereskedelem privatizációjáról. Az országgyűlési események összefoglalóját Vajda Zsuzsától hallják:

- Ezzel a törvénnyel indulhat meg a folyamat, amelytől az ország sorsának jobbra fordulását várhatjuk - mondta Rosz(?) Nándor, a Kereszténydemokrata Néppárt képviselője a privatizálásról készülő törvény vitája során. Ő egyébként ugyanúgy támogatja a törvényjavaslatot, mint Tardos Márton, az SZDSZ képviselője. Csak néhány kifogást említett Rosz Nándor. Pl. nem szerepel az adásvételnél a tulajdonáttruházás. A dolgokat ma már kell és szabad is világosan megfogalmazni. A másik megjegyzése: a spontán privatizáció során végbement szabálytalan tulajdonáttruházások az akkor érvényben lévő törvények alapján is semmisenek tekinthetők. Volt azonban teljes egyetértés a Házban, hiszen amikor Horváth Béla, az MDF képviselője fejeket követelt, és az ellenzéki képviselőket vádolta a korábbi privatizáció során elkövetett szabálytalanságokkal, az ellenzéki pádsorokban hujjoltak és neveket kiabáltak. De hogy a szembenállás mégsem pártalapokon történik, ezt bizonyította Saksula (?) György hozzá-szólása is, aki a részleteket vizsgálva felhívta a figyelmet arra, hogy míg korábban a nagyvállalati vízfejek vonták el a nyereséget a vállalkozóktól, ezután esetleg az üzletek tulajdonosai teszik ezt. Ezután pl. Budapestén az IKV határozza meg a bérleti díjak emelésével a vállalkozók nyereségét. Oláh Sándor, a FKGP képviselője kifogásolta - ő egyébként ezekben a percekben szól hozzá - hogy nincs benne a törvényben az, hogy a régi tulajdonosok elsőbbséget élveznének a privatizálás során. E törvény, mint mondta, alapvető morális kérdéseket nem rendez.

(Hírek, 15.00 h)

A külügyminisztérium átmenetileg szünetelteti a kuwaiti nagykövetség működését-----ism.-----

Az olasz külügyminiszter bírálta az osztrák államfő bagdadi útját ----

Öngyilkos lett a köztársasági elnök szárnysegédje. Zóloni (?) László vezérőrnagy hetvennégy éves korában vetett véget életének. A tábornok haláláról az Esti Hírlap számol be. AZ okokról egyelőre nem tudni. Zóloni Lászlót a Magyar HONvédség saját halottjának tekinti.

Bulgáriában felelősségre vonják a gyújtogatókat-----ism.-----

A jugoszláviai Tuzlában már hatvanöt bányász holttestét találták meg----
-----ism.-----

Időjárás-----

KOSSUTH ADÓ

DÉLUTÁNI KRÓNKA

16.00 h

- Jó napot kívánok, Lengyel MIklóst hallják. A bemondó Pintér Sándor.
Tartalom-----

Kuwaitban átmenetileg felfüggesztette tevékenységét hazánk nagykövetsége. Az okokról kérdeztem TOMAI Dénes, a külügyi államtitkár helyettesét. (Ismétlés a Déli Krónikából, 1484. oldal)

Rendkívüli ülésre hívták össze a francia parlamentet. Keleti Miklós jelentése (Mitterrand határozott fellépését az ellenzék is támogatja, csak Le Pen állt kis Irak mellett.)

A második világháború óta az amerikai hadsereg egyik legnagyobb katonai akciójára készül az öbölben -----ism.-----

(Délutáni Krónika, 16 h)

Az iraki kormány lapja élesen bírálta a SZovjetuniót. AZ újság szerint ugyanis MOSzkva azzal, hogy támogatta az ENSZ Irak-ellenes határozatait, az Egyesült Államok engedelmes követője lett.

Az olasz külügyminiszter vádolta az osztrák elnököt bagdadi útja miatt--

Svédország is hajlandó katonákat küldeni az öbölbe -----ismétlés a Déli Krónikából, 1485. oldal-----

ANTall József szerdán Helsinkibe utazik -----ism.-----

- BUDAPESTEN ismét ülésezik a Parlament, amely jelenleg éppen a privatizáció nem éppen könnyű kérdéseit vitatja meg. A részletekről Lengyel Anna számol be a helyszínről:

- Felbolydult méhkashoz hasonlít a Parlament az előprivatizációs törvényjavaslat vitájában. Nemcsak az ellenzék részéről hallottunk komoly és lényegi kifogásokat, de még a kormánykoalíció tagjai közül is volt aki kritikával illette a törvényjavaslatot. Fütty és bekiabálás kísérte Horváth Béla MDF-es képviselő hozzászólását, aki az ellenzékét vádolta a korábbi privatizáció során elkövetett szabálytalanságokkal. AZ ellenzéki képviselők fújoltak és neveket kiabáltak be, de természetesen nem a saját soarikból. Oláh Sándor kiscgazda koalíciós duzzogással kezdte. A törvényjavaslat előterjesztője nem kérdezte meg a kormánykoalíció tagjainak véleményét, így azt most, az ülésen kell elmondania. Legfőbb kifogása az, hogy a törvényjavaslat az eredeti tulajdonsok akaratát semmilyen formában nem veszi figyelembe, szögezte le Oláh SÁndor. Pedig aki most lesz vállalkozó, annál jogos a kérdés, honnan van pénze ajánlatot tenni. Katona Béla MSZP-és szerint nem lehet meghatározni, hogy milyen mértékű legyen a privatizáció. A legfontosabb az, hogy általa javuljon az ellátás, és nem utolsó sorban a költségvetés anyagi helyzetet. A parlamentből Lengyel ANNát hallották.

- Nuygatnémet értékelés a magyar helyzetről. A Frankfurter Allgemeine Zeitung cikkét Bernát György ismerteti (A magyarok még mindig egy lépéssel a többiek előtt járnak.)

(Délutáni Krónika, 16 h)

Öngyilkos lett Göncz Árpád szárnysegédje. Zólomi László honvéd vezérőrnagy pénteken vetett véget életének. A tábornokot, aki ötvenhatig hivatalos tisztként szolgált, majd börtönbüntetést kapott, mert Nagy Imre környezetében dolgozott, augusztus elején helyezték aktív állományba és léptették elő. A hetvennégy éves Zólomi Lászlót a Magyar Honvédség saját halottjának tekinti. Egyelőre még nem tudni, hogy miért lett öngyilkos a köztársasági elnök alig néhány hete kinevezett szárnysegédje.

- Nyugatnémet segély Lengyelországnak. Nemes Gábor tudósít (Ezúttal nem élelmiszereket, hanem az Európai Közösségben leselejtezett mezőgazdasági gépeket juttatnak a lengyel parasztoknak.)

Időjárás-----

KOSSUTH - adó

HÍREK

17.00 h

A parlamentben jelenleg az állami vállalatokra vonatkozó egyes jogszabálymódosításokról szóló törvényjavaslat vitája folyik. AZ Országgházból Lengyel Anna jelenti:

- Előzőleg ugyanis befejeződött az előprivatizációs törvényjavaslat általános vitája, melyben elhangzott, hogy át kell dolgozni a korábbi elképzeléseit. Ezt Dr. Matyi (?) László SZDSZ-képviselő szögezte le. El kell gondolkoznia a törvényjavaslat előterjesztőinek, hogy a külföldi tőke kirekesztése esetén ki jár jól. Ha kiszorítjuk, akkor az kedvez a magyar pályázóknak, de nem kedvez az állami költségvetésnek. Dr. Kovács Pál MSZP-és azt kérdezte, hogy milyen hatása lesz a privatizációnak a vállalati szociálpolitikára. Hivatkozott Tardos Mártonnak arra a felvetésére, hogy vajon ki fogja ellátni azokat a feladatokat, amelyeket eddig a vállalatok elláttak, és egyáltalán el kell-e azokat látni. Ennek tükrében kérdezte a képviselő, hogy mi lesz a szociálpolitikaiával, hiszen a vállalatok sok esetben olyan feladatokat is vállaltak és pénzt adtak rá, amelyet az ún. kommunális szociálpolitikának kellett volna ellátni. Mint már mondtam, a módosítójavaslatokról a szakbizottságoknak kell dönteni, ezért a részletes vitát csak ezután lehet folytatni. A parlamentből Lengyel Annát hallották.

(hírek, 17.00 h)

Göncz Árpád köztársasági elnök a parlamentben fogadta a kuwaiti emír személyes megbízottsát. Szahad-al- Hasszavi tolmácsolta kormánya köszönetét azért a következetes politikáért, amelyet Magyarország folytat az iraki agresszió kezdetétől fogva. A Magyar Köztársaság elnöke részletesen kifejtette hazánk álláspontját az öbölmenti válságról, és megerősítette, hogy nem fogadjuk el Kuwait bekebelezését. Erre utal az is, hogy készek vagyunk akár egy harmadik ország területén közvetlen kapcsolatot létesíteni a száműzött kuwaiti vezetéssel.

Újabb nyolc brit állampolgárt hurcoltak el Kuwaitban az iraki fegyveresek -----

Arab békefenntartó erőkkel kellene felváltani Kuwaitban az iraki csapatokat, javasolta Bagdadban Yasszer Arafat-----

Időjárás-----

KOSSUTH ADÓ

ESTI KRÓNIKA

18.00 h

A mikrofonnál Gárdai László. -
időjárás - tartalom

Részletes hazai jelentések:

- Rövid nyári szünet után ma folytatta munkáját a Parlament. Ahogy arra számítani lehetett, a leghevesebb vita az előprivatizációs törvény tervezetéről folyt. De végső döntés még semmilyen kérdésben nem született. A Parlamentből Lengyel Anna és Vajda Zsuzsa jelentkezik:

- Az ülésen GÖNCZ Árpád szólott elsőként. A köztársasági elnök köszönetet mondott a képviselőknek eddig végzett munkájukért. Arra kérte a honatyákat, hogy legyenek türelemmel egymás iránt. Tartózkodjanak egymás szándékainak minősítésétől. Elvet elvvel, érvet érvvel szembesítsenek. hiszen a vidéket járva bizonyára mindnyájan tapasztalták az ország hangulatát. Ami itt, e házban történik, azt látják az emberek és eljut a világba, felhangosul. Ezért minden itt kimondott szóra vigyázni kell.

- A napirendi pontok közül a legnagyobb vitát az előprivatizációs törvényjavaslat váltotta ki. E szerint a belkereskedelemben, a vendéglátóiparban, a szálloda iparban és a fogyasztási szolgáltatások körében magántulajdonba illetőleg vállalkozásba kívánja adni a kormány a most még állami tulajdonban lévő üzleteket. BOD Péter Ákos ipari és kereskedelmi miniszter elmondta, nem reprivatizációról, hanem privatizációról van szó. Ugyanakkor a kormány foglalkozik az eredeti tulajdonosok kártérítésével is. Az még nincs eldöntve, hogy a privatizáció ebben a körben hány egységre terjedhet ki, hiszen egy korábbi kormánykonceptió szerint 40.000-re, mára ez 10.000-re csökkent. Ugyanakkor az ellenzék, de egyes kormánypárti képviselők is úgy tartják, ez most keresztülvihetetlen és csak néhány ezerről lehet szó. Egyébként az SzDSz délután sajtótájékoztatót tartott, ahol elmondták, hogy a törvénnyel kapcsolatban 25 módosító indítványt nyújtanak be.

SCHAMSCHULA György az MDF képviselője felhívta a figyelmet arra, hogy míg korábban a nagyvállalati vizfejek vonták el a nyereséget a vállalkozóktól, ezután esetleg az üzletek mostani és jogtalan tulajdo-

(Esti Krónika, 18 h)

nosai határozzák meg a bérleti díjak felszólásával a vállalkozók nyereségét. OLÁH Sándornak a Kisgazdapárt képviselőjének a legfőbb kifogása az volt, hogy a törvényjavaslat az eredeti tulajdonosokat semmilyen formában nem veszi figyelembe. Mindenesetre abban valamennyi felszólaló egyetértett, hogy az ország sorsának jobbrafordulását csak a privatizációs folyamat elindítása után várhatjuk.

- Az ebédszünetben az MDF sajtótájékoztatót tartott ahol KÓNYA Imre frakció vezető elmondta, hogy egy ugynevezett igazságtétel csomagtervet dolgoztak ki, amelynek keretében meg kívánják vizsgálni a kiemelkedően magas nyugdíjakat, a korábbi vezetők irreális jövedelmének jogszerűségét és a meg kell kezdeni egyes társadalmi szervezetek vagyonszámolását is. Ez csak néhány pont abból a csomagtervből, amelyet az MDF a kormány elé terjesztett. Ugyanakkor elmondták, az elmúlt heti kormányülésen határozat született az ugynevezett jogtalan előnyöket vizsgáló bizottság felállásáról. Többször hangsúlyozták a sajtótájékoztatón, hogy mindennek az alkotmánnyal, a törvényekkel összhangban kell történnie.

(folytatás a következő oldalon)

(Esti Krónika, 18 h)

- Ugyancsak ma, a kormányzati munka megváltozásával összefüggő törvények úmódosítására tett javaslatokat BALSAI ISTVÁN igazságügyminiszter. Néhány ezek közül: szétválasztanák a környezetvédelmi és a vízügyi feladatokat. A vízgazdálkodást a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter iránítaná, az építésügy pedig részben a környezetvédelmi, részben pedig az ipari és kereskedelmi miniszter hatáskörébe tartozna. Több képviselő aggódott az építésügy és a környezetvédelem jövőjéért, hiszen két ilyen hatalmas terület nehezen irányítható és szervezhető igazságosan. Több képviselő tett módosító javaslatot, így a vita a bizottsági állásfoglalások után folytatódik.

- Az állami vállalatokról és az állami vállalatokra bízott vagyon védelméről hozott korábbi törvény módosítására nyújtott be javaslatot BALSAI ISTVÁNÍ igazságügyminiszter. A jelenlegi szervezeti rendszert a módosítás nem érinti, de az átalakulás során szükség van nagyobb ellenőrzésre, nyilvánosságra, ezért javasolják azt, hogy a Vagyonügynökséghez minden esetben be kell jelenteni az átalakulást. De ez már átvezet a gazdálkodó szervezetek és gazdasági társaságok átalakulásáról szóló törvénytervezet vitájához. A részletes vita előtt mindkét, a vállalatokat érintő törvénymódosításról még véleményét mondanak a bizottságok. A szó a stúdióé.

- A Parlamentből Vajda Zsuzsa és Lengyel ANna tudósított.

- A magyar és a svájci kormány együttműködéséről írt alá szándéknyilatkozatot a két ország külügyminisztere.

RENE FELBER és JESZENSZKY GÉZA Budapesten látta el kézjeggyével a dokumentumot. A szándéknyilatkozat célja a magyarországi rendszerváltás és az abból adódó politikai, gazdasági valamint szociális átalakítási folyamat erősítése. ELőirányozza a szakemberek tapasztalatcseréjét különböző tanfolyamok és tanulmányutak révén. AZ együttműködés kiterjed a kultúra, a tudomány és a környezetvédelem területére is. A magyar-svájci együttműködési szándéknyilatkozatban foglaltak mától érvényesek.

- ANTALL JÓZSEF kormányfő holnap Helsinkibe utazik, az Európai Demokratikus Szövetség 13. pártvezetői konferenciájára.

A magyar miniszterelnök az MDF elnökeként várhatóan felszólal az új Európával foglalkozó két napos rendezvényen. A konferencián jelen lesz

(Esti Krónika, 18 h)

a Kisgazdapárt és a Kereszténydemokrata Néppárt delegációja is.

- A magyar külügyminisztérium úgy döntött, hogy átmenetileg szünetelteti tevékenységét a magyar nagykövetség Kuwaitban. A döntés okáról kérdezte Ónódy György a minisztérium szóvivőjét, Hermann Jánost:

- Mi volt az az ok, amely ezt a döntést magyar részről végülis kikényszerítette?

- Ami a magyar nagykövetséget konkrétan illeti, szeretnék utalni arra, hogy ez a nagykövetség jóval az irakiak által megszábotott határidő után is még működött Kuwaitban. Tekintettel kell lennünk arra is, hogy a magyar nagykövetség személynete igen kicsi volt, tekintettel kell lennünk arra is, hogy ahogyan most látjuk, a magyar nagykövetség felszereltsége nem volt olyan, mint más nagykövetségeké Kuwaitban. Gondolok itt arra például, hogy híreink szerint több nagykövetségen saját áramfejlesztő is működik. Teljesen nyilvánvaló az is, hogy a kuwaiti magyar nagykövetség 160 embert indított el Kuwaitból, ahogyan ismeretes, kb. egy héttel ezelőtt, és a nagykövetség tartalékaiból kellett az evakuálendő magyarokat vízzel, élelmiszerral felszerelni. Mindebből világos, hogy vég nélkül nem lehetett fenntartani nagykövetségünk működését Kuwaitban, gyakorlatilag az utóbbi időben a nagykövetség működése erősen megnehezült, funkciót nem tudta normálisan ellátni, eljött az a pillanat, amikor az iraki kényszerítő intézkedések, korlátozó intézkedések következtében arra kényszerültünk, hogy a nagykövetség működését átmenetileg szüneteltessük.

- Tekinthető-e ez a magyar intézkedés, tehát a diplomaták evakuálása, az iraki követelés elfogadásának?

- Semmiképpen sem, ez a magyar lépés nem változtat az augusztus 10.-i kormánynyilatkozatban kifejtett magyar állásponton.

- Minderről részletesebben is hallhatnak Ráadás c. műsorunkban, közvetlenül az Esti Krónika után.

Au iraki megszálló csapatok folytatják a kutatást a nyugatiak után Kuwaitban. A külföldiek házai előtt örök állnak, és a lakásokat állig felfegyverzett katonák vizsgálják át. Valószínűleg hamarosan bezárják Japán kuwaiti nagykövetségét is. -----

(Esti Krónika, 18 h)

Yasszer Arafat szerint arab csapatokkal kellene felváltani a Kuwaitban tartózkodó iraki csapatokat-----ism.-----

Tart a színtfalak mögötti diplomáciaitevékenység a kuwaiti válság békés megoldása érdekében. A jordán uralkodó tegnap este Líbiába érkezett, hogy egyeztesse véleményét Gadhafi ezredessel.

Göncz Árpád köztársasági elnök a Parlamentben fogadta a kuwaiti emír személyes megbízottját.-----ism.-----

Moszkvában Gorbacsov az egyiptomi külügyminiszterrel megvitatta az öbölmenti válságot. Izbéki Gábor tudósítása:

- Az egyiptomi külügyminiszter már a harmadik arab politikus, aki egy hét leforgása alatt Moszkvába jött, hogy a szovjet vezetőkkel a válság megoldásáról tárgyaljon. A szovjetek elégedettek azzal, hogy Egyiptom határozottan szembeszállt Irakkal, és követelte csapatainak kivonását Kuwaitból. Egy alkalommal a szovjet külügyi szóvivő úgy fogalmazott, hogy jó lenne, ha a többi arab állam is Egyiptomhoz hasonló határozottsággal ítélné el az iraki agressziót, és akkor az arab egység visszakozerésre készíthetné Szaddam Husszeint és tábornokait. Egyiptom fontosságát hangsúlyozza, hogy MEGUID külügyminisztert fogadta GORBACSOV is, ám részleteket még nem közöltek a tárgyalásról.

- Washingtonban úgy vélik, hogy Irak módosította álláspontját. A részletekről Bolgár György számol be:

— Háború továbbra sincs az öbölben, idegháború azonban annál inkább. Ott is, de még Washingtonban is. AMerikai értesülések szerint ugyanis Irak meghátrált, és a kereskedelmi hajók olyan parancsot kaptak, hogy nem gátolják meg, ha az embargó betartását ellenőrző külföldi hajók át akarnák kutatni a fedélzetet és a rakteret. Ahhoz képest, hogy eddig iraki tűzparancs volt érvényben, ez 180 fokos fordulat, amely nyilván az egységes nemzetközi fellépésnek és az egyre növekvő csapatösszevonásoknak köszönhető. Az idegháború másik jele, hogy Washingtonban az iraki nagykövetet az éjszaka közepén hívták be az amerikai külügyminisztériumba, hogy átadják neki az Egy. Államok tiltakozását amiért Irak nem engedte ki az országból a kuwaiti amerikai diplomaták összes hozzátartozóját.

(Esti Krónika, 18 h)

OKtóber 3-án nulla órakor Berlin jogilag is egységes várossá válik, jelentette be a nyugatnémet szenátus illetékese. AZ államtitkár közölte, hogy az öszberlini tartományi kormány megalakulásáig a nyugat-berlini szenátus és a kelet-berlini magisztrátus közösen gyakorolja a végrehajtói hatalmat. A német egyesülés kikiáltásnak napján a kelet-berlini főpolgármester is bekerül a BUndestagba, azaz a szövetségi tanácsba, ahol nyugatnémet kollégájával együtt foglal majd helyet.

- Rómában a pápa fogadta LECH WALESÁ-t. Magyar PÉter tudósítása:

- Castelgandolfóban, a pápák nyári lakhelyén három órás, hosszú találkozó zajlott ma délelőtt II. JÁNOS PÁL és LECH WALESA, a Szolidaritás vezetője között. A SZolidaritás pontosan tíz évvel ezelőtt, 1980 augusztus 26-án alakult meg Gdanskban, és WALESA hajógyári villanyszerelő valószínűleg nem is álmodott akkor arról, hogy tíz évvel később a szervezet Lengyelország kormányzó ereje és ő maga az államfői poszt várományosa. A pápával a lengyel politikai helyzetről beszélgettek - mondta általánosságban a vatikáni szóvivő a mai találkozóról. Maga WALESA is kitért az újságírók záporozó kérdései előtt, miről esett szó, mit mondott neki az egyházfő. Megfigyelők megpróbálták tehát kitalálni, és ez nem volt nehéz. ELőző nap mindketten, WALESA is, a pápa is meglehetősen világosan kifejtették nézeteiket a SZolidaritásról. WALESA Riminiben, egy katolikus táérsdalmi szervezet gyűlésén, auhová meghívták, azt mondta, általános meghökkenésre, hogy mára a Szolidaritás egyetlen kormányzópártként hatalmi mopóliumra tett szert Lngyelországban. Ez veszélyezteti a pluralizmust, mondta, és ezért a SZolidaritást fel kell oszlatni. "Én tíz évvel ezelőtt a kommunista párt elleni harc céljára hoztam létre ezt a szervezetet. MÁra a kommunista párt feloszlott, megszűnt létezni, a Szolidaritás pedig, elfojtva a kebelén belüli nézetütközéseket, egyetlen pártként kormányoz. Ez a helyzet akár diktatúrába is torkollhat, aki ezért szükségesnek tartja a Szolidaritás felosztatását. Feltehetően azonban nem ugyanez a véleménye a lengyel pápának, aki tegnap Castelgandolfóban mondott szentbezsédében lengyel hírvők előtt a SZolidaritás úttörő szerepét méltatta a lengyelországi és kelet-európai változásokban.

(folytatás a következő oldalon)

(Esti Krónika, 18 h)

- Szófiában mintegy 40 embert vettek őrizetbe azt követően, hogy tegnap tüntetők felgyújtották a bolgár szocialista párt székházát. A bolgár államfő helyettese nem volt hajlandó megnevezni kik állhatnak az akció hátterében, csak annyit árult el, hogy megkezdődött a vizsgálat és a nyomozást mindenre kiterjedő alapossággal folytatják.

Jugoszláviában eddig 65 bányász holttestét találták meg a mentőalakulatok abban a bányában, ahol tegnap nagyerejű robbanás történt. ---

- A szlovák kormány gyorsítani kívánja a tárgyalásokat Bős-Nagymarosról. Forró Evelin prágai tudósítása:

- A szlovák kormány diplomáciai úton gyorsítani akarja a tárgyalásokat a magyar féllel a bősi vizlépcsőről. A kabinet elnökségének mai ülésén egyuttal javaslatot fogalmaztak meg a szövetségi kormánynak, nevezetesen: hogy a magyar kormánnyal folytatandó tárgyalások felelőse a szlovák miniszterelnök Vlagyimir Mecier legyen. A pozsonyi indítványnak egyértelműen az a célja, hogy a vizlépcső ügyét kicserkésze a szövetségi kormány hatásköréből és a szlovákok maguk akarnak dönteni az építkezés sorsáról.

- Ön az Esti Krónikát hallja. -

- Ismét hazai beszámolók:

- Ma Esztergomban Burlakov vezérőrnagy elbúcsúztatta az utolsó szovjet katonát, így a 3 hadosztályból Magyarországon már csak 2 tartózkodik. Torda Julia hangképes beszámolója:

- Spaszivo a -- (a háttérben orosz szónoklat) - Köszönöm a szolgálatakat, minden jót kedves barátaim. Ezekkel a szavakkal búcsúztatta a ma Esztergomban vonatra szálló több mint 100 közkatonát és tisztet M. Burlakov vezérőrnagy. Ezzel a Magyarországon állomásozó szovjet déli hadseregcsoporthoz vezető fő ereje, a mintegy 10.000 főt számláló Budapest harcokosító hadosztály délután végleg elhagyta Magyarországot. Kivonulásával a Magyarországon tartózkodó szovjet katonák összesen 35 %-a, technikai és anyagi eszközeiknek pedig kb. egyharmada hagyta el már hazánk területét. Az esztergomi szovjet laktanyák helyén hamarosan a japán Suzuki Autógyár épít összeszerelő üzemet. És hogy hová került ez a

(Esti Krónika, 18 h)

hadosztály, amely 1945 óta nálunk állomásozott és innen a neve is, Budapest felszabadításában is résztvett?

- (orosz válasz) A katonák Belorussziában fognak lakni kaszárnnyákban. A családok tisztek elhelyezése azonban gondot okoz. A hadosztály feladata a harci kiképzés lesz. A még Magyarországon állomásozó székesfehérvári lövész hadosztály költöztetése jövő vasárnap kezdődik és az év végéig tart majd, amikor is megkezdődik az utolsó, a kecskeméti gyalogos hadosztály kivonulása, amely a határidő lejártáig, jövő év június 30-ig fejeződik be. (ismét orosz nyilatkozat részlet) - Nehézséget az elszámolás körüli viták okoznak, de ez nem lassíthatja le magát a kivonulást 2.5 milliár transzferábilis rubelt költöttünk a szovjet déli hadseregcsoport fenntartására és ezt szeretnénk visszakapni. A szakértői megbeszélések a magyar féllel ezügyben most is folynak és ez az a kérdés, amit még meg kell oldanunk.

- Legalább 2 millió tonnás veszteséggel kell számolniuk az aszály miatt a kukorica termesztőknek, miután az elmúlt hetekben sem javult a helyzet. Ezt BALLA István a földművelési minisztérium osztályvezető helyettese közölte az MTI munkatársával. Mint mondta, az augusztus eleji jelentés még 20 milliárd forintos károkat jelzett, de a folytatódó szárazság miatt további 10 milliárdos kiesést tartanak valószínűnek a szakemberek. A tárca szakértői központi beavatkozást tartanak szükségesnek. Szerintük kedvezményes hitelekkel és más módon kell biztosítani a szükséges vetőmagot és a műtrágyát ott is, ahol a termés kiesés miatt jelentős mértékben alapadt a jövedelem. A későbbiekben szóba jöhet még a földadó kedvezmény, a hitel átütetmezés és minden olyan megoldás, amely lehetővé teszi a válságos helyzet áthidalását.

- **Mégsem lesz sztrájk 1-én a Mecseki Szénbányáknál.** Az előzetesen megkötött megállapodásról Csete András vezérigazgató tájékoztatta munkatársunkat Gung Lászlót:

- A szakszervezet nem volt hajlandó semmi fajta engedményre, még részengedményre sem. Bár zömében állami feladat az inflációnak a követése és nem vállalati feladat, ugyanakkor a dolgozói elégedetlenséget is mérlegelte a vállalat vezetése és nem tartotta szerencsésnek, hogy esetleg egy sztrájk hangulatot keltsen a jelen időszakában az országnak.

- Mit jelent ez a 20 %-os béremelés?

(Esti Krónika, 18 h)

- A vállalat alaptevékenysége a széntermelés. Én ezen a téren éreztem volna egy nagyobb béremelés szükségességét és a külszin, tehát a kiszolgáló tevékenységek felé csökkenő mértékűt. Ezzel sem értettek egyet, hivatkozva arra, hogy az infláció mindenkit sújt egyformán. Természetesen a differenciálást üzemen belül egyének között meg kell tenni, mert enélkül értelmetlen lenne a dolog. Ez az egyetlen egy, amit a szakszervezet is elismert, hogy egyének között a végzett munka arányában differenciálni fognak.
- Mennyi pénzt kell önöknek kigazdálkodniuk ahhoz, hogy ezt szeptember 1-től meg tudják adni?
- Ezt az ez év hátralévő 4 hónapjára mondom, hogy költségben mintegy 100-120 millió forintot kell kigazdálkodni.
- Lehetséges ez?
- Én ennek jelentős részére lehetőséget látok, ezt az üzemek vezetőivel közöltem, hogy milyen módon kell, hogy végrehajtsák.

- A hosszú évek csendje csak 2-3 éve történt meg. Akkor lehetett olvasni a magyar holocaustról. Így aztán nincs miért csodálkozni azon, ha az elpusztított 600.000 magyar zsidó nevét még egy könyv se őrzi. Most részben a múlt tudományos feldolgozására megalakult a Magyar Holocaust Történelmi Emlék-bizottság. A Munkaszolgálatosok Országos Egyesületének sajtótájékoztatóján Gulyás Erika járt.

- Nemcsak erkölcsi, de anyagi kártérítést is követel a Munkaszolgálatosok Országos Egyesülete a 2. világháború borzalmait túlélő magyarországi zsidóknak. A 600.000 elhurcolt áldozat után maradt 250.000 lakást, az iskolákat és zsinagógákat az állam bekebelezte, mondta Schwarz István Mihály az egyesület elnökhelyettese. Ennek a vagyonnak meg lehet becsülni az értékét és ez alapján kifizethető a kártérítés a még élő idős zsidóknak, akik kb. 60-70.000-en lehetnek. Ha pedig már nem élnek a régi tulajdonosok, akkor vagyonrészüket egy felállítandó zsidó vagyonügynökség kezelésébe kell adni, amelyik oktatási és szociális célokra fordítaná a pénzt. A kártérítés részleteiről ezen a héten szerdán ülnek le tárgyalni a Munkaszolgálatosok Egyesületének vezetői a munkáját szeptember 1-én kezdő Kárpótlási Hivatal munkatársaival. Feltehető azonban, hogy az Antall-kormány, jelesen Balsai István igazságügy-niszternek eddig nem volt ideje foglalkozni a Munkaszolgálatosok Egyesületének azzal a kérésével, amelyet pedig már Kohl nyugatnémet kancellár

(Esti Krónika, 18 h)

hoz is eljuttattak. Ebbel a levélben a holocaust túlélőinek követelnek kártérítést Németországtól, mert amint azt RUTTKAI György az egyesület elnöke megfogalmazta, nem fogadják el a párizsi békeszerződéseknek azokat a cikkelyeit, amelyekben a magyar tárgyalófelek lemondtak mindenfajta kártérítési igényről. Vélhetően hosszas tárgyalási folyamat kezdődik ezekről a kérdésekről, ám közben megkezdte munkáját a Magyar Holocaust Történelmi Emlékbizottság, amely mind a 600.000 magyarországi zsidó áldozat nevét meg akarja örökíteni a Rumbach Sebestyén-utcai zsinagógába tervezett emlékhelyen és pályázatok kiírásával akarja támogatni a korszak történelmi kutatásait.

- A mai nappal a pártok között hivatalosan is megkezdődött a választási harc. Ma a Kereszténydemokrata Néppárt tartja nagygyűlését Csepelen. Papp Ágnes előzetese :

- A Kereszténydemokrata Néppárt ezekben a percekben tartja kampánynyitó nagygyűlését Csepelen. Mint Birkás János ügyvezető társelnök, országos kampányfőnök elmondta, ez a választás a demokrácia iskolája is lesz egyben. Éppen ezért jelöltjeik között volt kommunisták, a helyi hatalmat kiszolgálók nem lehetnek. A polgármesteri székekben tisztamultu, szakmailag képzett embereket szeretnének látni. Véleményük szerint minden olyan földet, amely nem személyi tulajdon, az önkormányzatok kezelésébe kell adni, a hasznosítást rájuk bízni. Fontosnak tartják az egyházak és a szociális önkormányzat együttműködését az elesettek támogatásában, a fiatalok erkölcsi nevelésében. Ugy vélik, a vidék egészségügyi ellátását a Nyugateurópában már elterjedt családi orvosi hálózat oldja majd meg. Ugy tartják, a környezetvédelemben a helyi önkormányzatnak döntési jogot kell adni.

- Az Állami Számvevőszék 11 esetben talált szabálytalanságot a Honvédelmi Minisztérium szolgálati lakásainak finanszírozásában. Összesen 124 vezető tisztségviselő és tábornoK ügyében vizsgálták meg a szolgálati lakásokra fordított pénzek jogszerűségét. Mintegy 1.5 millió forintos anyagi előny keletkezett abból, hogy a honvédelmi tárca költségvetése a bérlőket terhelő kifizetések nagyobbik részét jogtalanul fedezte, illetve az egyedi igények alapján végzett munkákat szabálytalanul számolta el. FÜR Lajos honvédelmi miniszter elrendelte az érintettek személyes meghallgatását azzal a céllal, hogy ők is elmondhassák véleményüket.

(Esti Krónika, 18 h)

nyüket. A jogtalan kifizetések és elszámolások ténye a meghallgatások után is bizonyítható, akkor az érintetteknek az év végéig vissza kell fizetniük ezeket az összegeket.

A szabolcsi tanácsi vezetők ingatlan vásárlásai során nem történt törvéssértés, állapította a szabolcs-szatmár bereg-megyei főügyészség. A vizsgálatot az SzDSz nyiregyházi szervezete kezdeményezte. Mint kiderül a megvádolt tanácsi vezetők az építési telkek eladására kiírt pályázatonál és a beérkezett igények elbírálásánál minden esetben megtartották az előírásokat. A vizsgálat eredményét sajtótájékoztatón ismertette a megyei főügyész helyettese. Ezután az SzDSz nyiregyházi szervezetének képviselője elmondta, hogy pártjához folyamatosan érkeznek lakossági bejelentések a különböző visszaélésekről és ezeket átadják az ügyészségnek.

GÖNCZ Árpád köztársasági elnök felmentette a Magyar Táviratiroda vezérigazgatóját. A kormányfő javaslatára érdemei elismerése mellett nyugdíjazták PÁLOS Tamást. Az államfő egyben megbizta, hogy további intézkedésig ügyvezető vezérigazgató irányítsa az MTI-t. Az MTI vezető munkaköreinek betöltésére pályázatot irtak ki.

- BORS Jenő a HUNGAROTON volt vezérigazgatója, ahogy azt sejteni lehetett, nem sokáig maradt állás nélkül. Néhány héttel kiüzetése után amerikai-magyar lemezkiadó céget alapított. A részleteket Svábi András mondja el.

- Bors Jenő elmondta, a vegyesvállalatot Róna Péter new yorki bankárral alakították közösen. A cégbirósági bejegyzés folyamatban van. A Kvint Hanglemezkkiadó külföldi képviselőjére az egész világra érvényes terjesztési joggal a franciaországi Harmonia Mundi céggel állapodtak meg. A KFT legfontosabbnak a magyar zeneművészet azon kiválóságainak a képviselőjét tekinti, akikkel Bors Jenő előre megállapodást kötött. A névsor megegyezik azokkal a művészekkel, akik kiálltak Bors Jenő mellett a Hungaroron botrány után. A teljesség igénye nélkül néhány név a listáról: Budapesti Fesztivál Zenekar, Gregor József, Kocsis Zoltán, Kurtág György, Polgár László, Ránki Dezső, Bp. Fúvósegyüttes. A névsor természetesen nem zárt, az üzleti lehetőségeket figyelembe véve további tárgyalásokat is kezdeményeznek.

(Esti Krónika, 18 h)

- A vízhiányról ezuttal nem a kánikula miatt kell beszélnünk.
 - Budaörsről többen telefonáltak, hogy a tízezres lakótelepen nincs melegviz. Megtudtuk, hogy a helyi közműüzem eladósodott, mert a lakosság által befizetett díjakat másra fordította, emiatt a TIGÁZ megszüntette a gázszolgáltatást a fűtőműnek.- Mithogy a gáztörvény szerint lakossági szolgáltatást ilyen ok miatt nem lehet szüneteltetni, az eljárás törvénytelen. Emiatt a budaörsi városi tanács sürgős levélben kért segítséget Bod Péter Ákos ipari és kereskedelmi miniszteretől.

- A múlt hét végén tisztázatlan körülmények között halt meg Zónomi László vezérőrnagy, Göncz Árpád szárnysegédje. Azóta már Rick Róbert ezredestől tudjuk, hogy a katonatiszt öngyilkos lett. Császár Attila interjuja:

- Nem büntény történt, hanem valójában tényleg öngyilkosság. Más bizottsági vizsgálat nem volt. Nem is tartotta senki szükségesnek fölállítani vizsgálóbizottságot.

- Tehát annyira egyértelmű a dolog, hogy be is fejezték ezzel a vizsgálatot.

- Igen.

- Elég szokatlan mégis, hogy egy tapasztalt katonatiszt, miután augusztus elején elfogadta ezt a pozíciót, alig három hét után önkézevel vetett véget életének.

- Az egyéni indítékokat nem igazán lehet tudni. Feltehetően olyasmik játszottak közre, amivel így oldotta meg egy katona azt a problémát, amit esetleg számára az jelentett, hogy olyan helyzet előtt állt, amikor más kivezető utat nem látott.

- Ellendmondó állítások keringenek egy búcsulevélről is, amelyben Zónomi úr azzal indokolja tettét, hogy nem tud eleget tenni a rá váró feladatoknak. Volt ilyen levél?

- Ugy tudom, hogy volt egy személyes természetű búcsulevél -

- És azt megtudhatnánk, hogy kinek szólt?

- A családjának szólt. Miután ez személyes természetű levél volt, én azt nem láttam.

sport -

(Esti Krónika, 18 h)

- Egy hír a színház világból:
- A Magyar Nemzeti Színház szeretne kapcsolatba lépni a határainkon túl magyar színházakkal, hogy eleget tehessen küldetésének. Erről is beszélt Csizsár Imre igazgató-főrendező a Nemzeti Színház évadnyitó társulati ülésén. Szeretnék ha bemutatkozhatna Budapesten a komáromi, az erdélyi és az ujbédki színház. Ugyanakkor keresik a kapcsolatot bécsi, prágai, valamint olasz és francia színházakkal. Az igazgató ismertette az évad műsortervét hozzátéve, hogy a bemutatók közül hármát már láthattak az érdeklődők. Az évadiot Vörösmarty Csongor és Tündéje nyitja meg a Nemzeti Színházban a magyar dráma ünnepén, szeptember 21-én.

Az időjárásról:

Holnap is tulnyomóan derült, száraz idő lesz, legfeljebb délután várható egy-egy zápor, zivatar. Az északkeleti szél az Alföldön élénk, időnként erős lesz, majd délkeletire fordul. Éjszaka 10-15, délutáán 23-28 fok között alakul a hőmérséklet.

Az Esti Magazint Földi Iván szerkesztette.

- 000 -

KOSSUTH ADÓ

18.30 h

RÁADÁS

Műsorunk témája az Arab-öböl térségében kibontakozott válságot kapcsolódik. Ezt mindenképp előtt egy mai esemény magyarázza, délelőtt hagyta el ugyanis a kuvaiti magyar nagykövetség épületét az ügyvivő, a felesége a velük maradt adminisztrátor és uton vannak Bagdad felé. ---

(Interjúk az iraki válságról, a magyar nagykövetség elleni iraki fellépés háttéréről, stb. - A műsort részletesen a holnapi anyagban közöljük.)

- 000 -

KOSSUTH ADÓ

HIREK

19.00 h

GÖNCZ Árpád köztársasági elnök a Parlamentben fogadta a kuwaiti emir személyes megbizottját.- (ism)

Az Egy.Áll. úgy döntött, hogy több Washingtonban és New Yorkban akkreditált iraki diplomatát kiutasít az országból. Akik pedig az Egy.Áll.-ban maradnak, azoknak korlátozza tevékenységét. ---

Franciaország hajlandó résztvenni egy öbölmenti háboruban, amennyiben bebizonyosodik, hogy nincs más megoldás a válság felszámolására, mondta a francia miniszterelnök. M. Rocard a francia nemzetgyűlés rendkívüli ülésén beszélt. ---

Egy másik öbölmenti mini állam Qatar is hozzájárult, hogy külföldi erők állomásozzanak területén egy esetleges agresszió visszaverése érdekében. A 21 államot tömörítő Arab Liga 11 tagja jelezte, hogy egyetért egy rendkívüli külügyminiszteri értekezlet összehívásával csütörtökön Kairóban.

Október 3-án nulla órakor Berlin jogilag is egységes várossá válik, jelentette be a nyugatberlini szenátus illetékese. --

Lech Walesa szerint eljött az ideje a Szolidaritás feloszlatásának, mert ismét diktatúrához vezethet, hogy a szervezet hatalmi monopóliumra tett szert Lengyelországban a kommunista párt felbomlása után. A Szolidaritás elnöke erről Riminiben beszélt, mielőtt találkozott II. János Pá pápával. ---

Ujabb reaktor blokkot zártak be a csernobili atomerőműben, mert meghibásodott a blokk ellenőrző rendszere. A 4 évvel ezelőtti tragédiájú Csernobilban 4 reaktoblokk működött. A robbanás után csak azt a blokkot nem indították be újra, amelyikben a katasztrófa történt. A nukleáris erőművek biztonságával foglalkozó szovjet bizottság egyik vezetője a mostani blokk bezárás után azt állította, hogy Csernobilban nem is veszélyes radioaktív sugárzás.

KOSSUTH ADÓ

HIREK

20.00 h

Prágába érkezett a magyar külügyminiszter. Jeszenszky Gézáét kollegája Jiri Dienstbier hívta meg. A magyar külügyminiszter tiszteletére este vacsorát ad a cseh kormányfő. Jeszenszky Géza holnap kezdi meg eszmecseréit csehszlovák kollegájával, majd délután közös sajtóértekezleten számolnak be megbeszéléseik eredményeiről. A tárgyalások két legfontosabb témája minden bizonnyal a szlovákiai magyarság helyzete illetve a Bős Nagymarosi vízlépcső ügye lesz.

Az Országgyűlés mai munkanapján véget ért az általános vita az ugynevezett előprivatizációról. A felvetődött módosításokat az illetékes bizottságok megvitatják és csak ezután kerül sor a törvénytervezet részletes vitájára. BOD Péter Ákos ipari és kereskedelmi miniszter előterjesztésében rámutatott, hogy a törvényhozás most házzáláthat a társadalmi gondok gazdasági gyökereinek kezeléséhez. A törvénytervezet legmáskánsabb rendelkezése, hogy a privatizációra szánt üzleteket csak természetes személy, gazdasági munkaközösség, betéti társaság vagy Kft vehet meg. A kormány igyekszik távoltartani a külföldi tőkét. Ez volt az előterjesztés egyik az SzDSz által élesen bírált pontja. A szabaddemokraták szerint a külföldi befektetők diszkriminálása káros lehet. Kétségbevitte azt is, hogy a Vagyonügynökség képes lesz-e zökkenőmentesen lebonyolítani a privatizációs folyamatot. Attól tartanak, hogy a szervezet valamiféle szuper hatósággá válik, menedéket nyújtva a szétesett pártállam egykori bürokratainak. A Kisgazdapárt képviselői kifogásolták, hogy a törvényjavaslat privatizációt és nem reprivatizációt irányoz elő. Szerintük az egykor jogtalanul megrabolt kistulajdonosoknak mindenképpen kártalanítás jár.

TŐKÉS László szerint a román kormány válaszynilatkozata a budapesti külügyminisztérium két nappal ezelőtti közleményére a Ceausescu-rezsim külpolitikájának egyenes folytatása. A miskolci kórházban a nagyváradi püspök úgy vélte, a román vezetés ismét kijátssza a nemzeti kérdést, hogy elterelje a lakosság figyelmét a bukaresti kormányellenes tüntetésekről. A püspök úgy gondolja, hogy tegnap a román külügyminisztérium hivatalos szintre emelte azokat a vádakot, amelyeket eddig csak a Vatra Romanească fogalmazott meg. Tőkés László aggodalmát fejezte ki, hogy az ugynevezett második bécsi döntés 50.évfordulójára immár kormány szinten is meghir-

(hírek, 20 h)

detett ünnepség sorozat az eddigieknél is súlyosabb magyar ellenes atrocitásokhoz vezethet. A püspök azt üzenté az erdélyi magyaroknak, hogy minden áron őrizkedjenek a provokációktól, a románságot pedig arra hívta fel, hogy a román-magyar kérdést ne önmagában szemlélje, hanem a demokrácia egyetemes kérdéseivel összehangolva.

Az Egy.Áll. úgy döntött, hogy több iraki diplomatát kiutasít az országból. --

Franciaország hajlandó résztvenni egy öbölbeli háboruban, amennyiben bebizonyosodik, hogy nincs más megoldás a válság felszámolására. ---

- 000 -

KOSSUTH ADÓ

VÉR ÉS OLAJ

20.05 h

Kuvait születésének, felemelkedésének és bekebelezésének hiteles története. --

(az 55 perces dokumentumműsor szalagon)

- 000 -

KOSSUTH ADÓ

HIREK

21.00 h

A magyar külügyminiszter hivatalos látogatásra Prágába érkezett. Jeszenszky Géza a csehszlovák fővárosban elmondta, holnapi külügyminiszteri megbeszéléseiről jelentős előrelépést vár a két ország viszonyában, de elmondta, hogy több kérdésben nem világos ki az illetékes, a prágai s zövetségi kormány, vagy a szlovák kormány. Jeszenszky úgy vélte, hogy pl. a bőszi vízlépcső közép-európai jelentőségű kérdés, viszont a szlovákiai magyar nemzetiség helyzetét Magyarországnak a szlovák vezetőkkel kell megtárgyalnia.

GÖNCZ Árpád köztársasági elnök fogadta a hazánkban tárgyaló. svájci külügyminisztert. R.Felber találkozott ANTALL József miniszterelnökkel is. A svájci külügyek vezetője vendéglátójával Jeszenszky Géza külügyminiszterrel szándék nyilatkozatot írt alá a magyar-svájci kormány együttműködéséről. A dokumentum szakemberek cseréjét valamint kulturális és tudományos együttműködést is előirányoz.

TÓKÉS László szerint a román válasznyilatkozata a budapesti külügyminisztérium két nappal ezelőtti közleményére a Ceausescu-rezsim külpolitikájának egyenes folytatása. -- (ism) ---

- 000 -

KOSSUTH ADÓ

BESZÉLGETÉS

21.04 h

GÖNCZ Árpád köztársasági elnökkel. -

(az 55 perces műsor szalagon)

- 000 -

KOSSUTH ADÓ

KÉSŐ ESTI KRÓNIKA

22.00 h

A mikrofonnál Lengyel Miklós.

tartalom - időjárás

Részletes beszámolóinkat egy hazai hírrel kezdjük:

- Göncz Árpád fogadta a kuvaiti emir személyes megbizottját. --(ism)
- A magyar külügyminisztérium délelőtt, úgy döntött, hogy átmenetileg szünetelteti a kuvaiti nagykövetség működését. Ónody György a döntés háttéréről kérdezte Hermann Jánost, a külügyminisztérium szóvivőjét. - (ismétlés, lásd 1497. old)

Az iraki lépésre válaszul, az Egy. Áll. is határozottan lépett fel az iraki diplomatákkal szemben. ---

Közben összecsapásokról is érkezett hír Kuvaitból, ahol a lakosság éjjelente rajtaütés szerű akciókat hajtott végre a megszálló iraki csapatok ellen.

A tokiói kormány azt fontolgatja, hamarosan bezárja kuvaiti nagykövetségét, ahol diplomatái kormány gondokkal küzdenek, hiszen az iraki hadsereg katonái megszüntették a víz és áram ellátást, valamint elvágta a telefonkábeleket.

A Nyugateurópai Unió történetében először ültek tárgyalóasztalhoz a tagállamok vezérkari főnökei. Párizsi tanácskozásukon az Irak ellenes hadművelet összehangolását vitatták meg. Az eszmecsere követően kiadott közleményből kiderül, meghatározták katonai erők bevetésének színhelyeit.

- Moszkvában minden eddiginél határozottabban bíralták Irak akcióit, de továbbra is tartanak a katonai akcióktól. Gorbacsov ma fogadta az egyiptomi külügyminisztert. Izbéki Gábor tudósít. -

- (Az araboknak meg kell mutatniok, hogy képesek a helyzet gyors konszolidálására, hangsúlyozta Gorbacsov az egyiptomi külügyminiszternek. A tárgyalásokon kiderült, hogy a két fél lényegében azonosan ítéli meg a helyzetet. --)

(Késő Esti Krónika, 22 h)

- Párizsban rendkívüli ülést tartott ma a parlament, hogy megvitassa az öbölmenti válságot. Keleti Miklóst hallják. -
(beszámoló az ülésről)

- Most legfontosabb hazai témákról hallhatnak.
Az Országgyűlés ma első munkanapját tartotta nyári szabadságát követően. A részletekről tudósítóink Vajda Zsuzsa és Lengyel Anna számolnak ne.--
(ism)

- Prágában kezd tárgyalásokat a magyar diplomácia vezetője.
Jeszenszky Gézárt a repülőtéren tudósítónk Forró Evelin kérdezte:

- Délután a szlovák kormány elnöksége azt javasolta a szövetségi kormánynak, hogy diplomáciai úton gyorsítsák meg a tárgyalásokat Magyarországgal a bősi vízlépcsőről és az országot Mecier szlovák miniszterelnök képviselje a tárgyaláson. Az ön megbeszélésein az egyik fő téma éppen a vízlépcső ügye, a másik pedig a magyar nemzetiség helyzete és hát ez színte már szlovák belügy,
- (Jeszenszky) Igen, az egyik első kérdés valóban az lesz, hogy hogy áll a cseh-szlovák és a csehszlovák föderáció kérdése, mert valóban van egy sor közérdekű kérdés, amelynél tudni kell, hogy ki az illetékes. A szövetségi kormány vagy a szlovák kormány? És ezt mi nem dönthetjük e úgyhogy az ön által említett kérdések egy része, vagy az egyéb napi-
renden levő kérdések egy része azt hiszem akkor képezheti érdembeli beszélgetés tárgyát, hogyha az a szövetségi hát mondjuk keretek között maradnak.
- A közelmúltban V. Mecier szlovák kormányfő azt mondta, a szlovák nemzeti párt nézeteiben ugyanolyan fasiszta vonásokat vél felfedezni, mint Duray Miklós nézeteiben. Kiván-e erre reagálni?
- Nem tartom helytálló kijelentésnek, ezt megmondhatom, mert a szlovák nemzeti párt nézeteit valóban csak áttételesen ismerem, tehát én föltételezem, hogy ott sem érhetők tetten ilyen nézetek. Hát a második világháború után fasiszta nézeteknek, fasiszta gondolatoknak nem is tudom elképzelni, hogy helye legyen a mai európai politikusok szótárában, gondolatvilágában. Én magam Duray Miklós esetében hajlandó vagyok tűzbe tenni a kezemet, hogy az ő fejében, az ő gondolatvilágában nincsenek fasiszta gondolatok és nyilvánvalóan kijelentéseiben sincs ilyen.

(Késő Esti Krónika, 22 h)

- Ide kapcsolódik tudósítónk másik beszámolója, amely szerint bírósághoz fordul a csehszlovákiai magyarok egyik szervezete a CSEMADOK. Az okokról hallgassák meg ismét Forró Evelint.
- Bírósághoz fordul a CSEMADOK és elégtételt kér, mert megvádolták a szervezetet. A Matyita Szlovénia nemrégiben tartott közgyűlésén Eva Krisztinova színésznő azt állította, hogy a Csemadok az elmúlt 40 évben államellenes tevékenységet folytatott és erre 400 millió korona állami támogatást kapott. A Csemadok elnöke arról értesítette a Magyar Rádió prágai irodáját, hogy bírósághoz fordultak az ügyben. Krisztinova különben nemrégiben a Bratislava 90 c. folyóiratban azt írta, hogy a magyar kisebbséget meg kell fosztani jogaitól és mindaddig nem kapják vissza ezeket, amíg a Magyarországon élő szlovákoknak nincsenek ugyanilyen jogaik.
- TÖKÉS László nagyváradi püspök nyilatkozott a román kormány válaszynyilatkozatával kapcsolatban amelyet a magyar külügyminisztérium jegyzékére küldött.
- Tökés László szerint a román kormány válaszynyilatkozata a budapesti külügyminisztérium két nappal ezelőtti közleményére a Ceausescu-rezsim külpolitikájának egyenes folytatása. -- (ismétlés) ---
- Bulgáriában tovább tart a feszültség azt követően, hogy felgyújtották az egykori KP székházát. A részletekről nagy Károly az MTI tudósítója számol be:
- Ami Szófiában az elmúlt éjjel történt, a bolgár szocialista párt székházának felperzselése, az ott végzett vandál pusztítás, az merénylő a demokrácia ellen - mondta rövid nyilatkozatában a bolgár köztársasági elnök helyettese. Azon az ünnepségen találkoztam vele, amelyen átadta az elnök Zs. Zselev által odaitélt kitüntetést a Madorai lovas érdemrend első fokozatát Szivics Sándornak, végleg távozó nagykövetünknek. Az elnökhelyettes egyébként személyesen is ott volt a lázongó tömegben tegnap, megkísérelte azt lecsillapítani. Nem hallgatták meg, ehelyett egy erős ütést kapott a veséjére. A kérdésekre, kik követték el a párt-ház és a demokrácia elleni merényletet, az elnökhelyettes azt válaszolta, hogy a nyomozás majd megállapítja, mind a felbujtók mind a végrehajtók kilétét. Amíg a vizsgálat tart, senkinek sincs joga bűnösöket megnevezni. 40 körül van az őrizetbe vettek száma, de ennél már ennél

(Késő Esti Krónika, 22 h)

sokkal többet hallgattak ki és a vizsgálat házkutatásokkal, kihallgatásokkal folytatódik. Elítélte a bolgár TV-nek azt a lépését, hogy vasárnap este egy játékfilm vetítését megszakítva szót adott két ellenzéki személyiségnek, akik innen szólították fel az ország vezetőseit tegyen valamit egy emberélet megmentéséért. Arról a fiatalemberről van szó, aki másodszor is meghirdette és vasárnap estére tűzte ki önégetését amiért a pártközponttól még nincsenek eltávolítva az idegen jelképek, a vörös csillag, a sarló-kalapácsos ornamentika. Az elnökhelyettes szerint ez a TV adás olaj volt a tűzre. Egy délutáni sajtóértekezleten egybként az hangzott el, hogy a támadók között nagyok sok volt az alkoholos állapotú és a büntetett előéletű. Az egyik rendőrtiszt megjegyezte hogy a letartóztatottak egyike 17-szer volt büntetve. A TV esti műsorában együtt volt hallgató a bolgár szocialista párt, a demokratikus erők szövetsége és a parasztpárt vezetője. Mindegyikük élesen elítélte a történeteket, ahogyan azokat elítéli az országban minden más párt, szervezet, mozgalom is.

- A pápa Róma melletti nyaralójában fogadta Walesát, a Szolidaritás vezetőjét. Magyar Péte tudósítása. --(ismétlés, lásd 1499.old)

- Lengyelországban köttették a hittanoktatás elveit. Nemes Gábor tudósítása:

- Ujabb irányelvek kiadására kényszerült a lengyel oktatási minisztérium az iskolai hittanórák ügyében. Az első utasítás ugyanis meglehetősen furcsa módon csak a katolikus egyházzal kötött megállapodást tükrözte. Most a többi egyházzal és felekezettel azóta lefolytatott tárgyalások eredményeit is beaplikálták a szabályzatba. Amely ettől még inkább a jámbor óhajok gyűjteményévé vált. Eszerint fakultatív iskolai hittanoktatásnak a világnézeti türelem szellemében és mindenfajta diszkriminációt félreletéve kell folynia. Egy olyan országban, ahol az egyház nyíltan hirdeti "aki lengyel katolikus" elvét. Még kinosabb lesz az ismét levett tanítás előtti és utána közös ima megszervezése. Az új irányelvek azt javasolják, hogy a nemhívó gyerekek ezalatt szálljanak magukba és maradjanak csendben. Ahol pedig netán több vallás hívei is jelen vannak, ott állapodjanak meg egy mindenki által elfogadható közös imában. Esetleg mindenki imádkozzon magában. Egyszóval az egyház úgy tér vissza a lengyel iskolákba, hogy ez jelenlét konkrét formája a helyi erőviszonytól, sőt a helyi klérus erejétől függ majd. Az állampolgári jogok szó-

(Késő Esti Krónika, 22 h)

vivője hivatalból az alkotmánybíróság elé vitte a jelenlegi alkotmánynál és oktatási törvénynek ellentmondó miniszteri utasítást a vallásoktatásról, de ettől ez az új irányelvekkel kiegészítve, szeptember 1-én még életbelép.

- A SzU-ban 45 évvel Wallenberg eltűnése után, most mintha hajlanának arra, hogy felülvizsgálják a svéd diplomata halálával kapcsolatos hivatalos álláspontot.

- Ezt egy kanadai jogász jelentette be moszkvai sajtóértekezletén. Irwin Cotler az elnöke annak a nemrég alakult nemzetközi bizottságnak amely a svéd diplomata halálának körülményeit akarja feltárni. Cotler elmondta, a KGB emgedélyezte, hogy a jogász bizottság tagjai tanulmányozzák az állambiztonsági hivatal aktáit is. R.Wallenberg a 2.világháború idején Budapesten zsidók ezreit mentette meg a haláltól. 1945 februárjában a szovjet csapatok elhurcolták majd 1947-ben bejelentették hogy a svéd diplomata meghalt. Később azonban több szemtanú is jelentkezett, hogy látta Wallenberget különböző szovjet börtönökben.

- Tiranában továbbra is tartanak attól, hogy albánok ezrei rohamozzák meg újra a követségi negyedét.

- Nyugatnémet lapértésülések szerint, Tiranában 3.5 méter magas vasrccsal zárták le azt az utcát, ahol a legtöbb nagykövetség található. Az intézkedés célja, hogy megakadályozza a juliusihoz hasonló menekültáradatot, amikor mintegy 5000 kitelepülni szándékozó albán menekült be a különböző nagykövetségekre. Tervek szerint a lezárt követségi részbe csak azok az albánok léphetnek majd be, akiknek van utlevelük és vizumot akarnak kérni. A tiranai belügyminisztérium szerint az elmúlt 2 hónapban több mint 11.000 utlevellet adtak ki és jelenleg egy millió albán utlevelkérelmét vizsgálják.

- Sztrájk Romániában:

- Brassóban 11.000 traktorgyári munkás sztrájkol. Azt követelik, hogy személyesen Petre Román miniszterelnök utazzon a helyszínre és tárgyaljon gondjaikról. A munkások azt sérelmezik, hogy az alkatrészszállítások akadózása miatt nem tudják teljesíteni termelési kvótákat és ez természetesen kedvezőtlenül hat fizetésükre. --

Németországban Kohl kancellárt nagy többséggel újraválasztanák, ha ma tartanák a választásokat. ---

- sport. ---